

Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου στην Προσχολική Εκπαίδευση

Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης στο Νηπιαγωγείο

Διαδικασίες και Εργαλεία Εφαρμογής Πρώτου Σταδίου

Σεπτέμβριος 2011

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Συγχρηματοδότηση Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού για την Προσχολική Εκπαίδευση που παρήχθη στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» με φορέα υλοποίησης το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Η συγγραφή του παρόντος τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής και της Ομάδας έργου του πιλοτικού προγράμματος και ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2011.

Επιστημονική Επιτροπή

Κωνσταντίνος Λάμνιαν, καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, επιστημονικός υπεύθυνος του έργου

Γεώργιος Πασιάς, επίκουρος καθηγητής ΕΚΠΑ, αναπληρωτής επιστημονικός υπεύθυνος του έργου

Δημήτριος Ματθαίου, καθηγητής ΕΚΠΑ, μέλος

Κωνσταντίνος Δημόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, μέλος

Κωνσταντίνος Παπαχρήστος, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε., Διευθυντής σπουδών Π.Ε. του ΥΠΑΔΒΜΘ, μέλος

Στυλιανός Μερκούρης, Σχολικός Σύμβουλος Δ.Ε., Διευθυντής σπουδών Δ.Ε. του ΥΠΑΔΒΜΘ, μέλος

Ομάδα Έργου

Γιαννικόπουλος Γεώργιος ΠΕ02, Ζώτος Ιωάννης ΠΕ03, Κότσιρα Αναστασία ΠΕ70, Κωστοπούλου Χαρά ΠΕ19, Μητσάκη Ευαγγελία ΠΕ09, Νίκα Μαρία ΠΕ06, Οικονόμου Ασπασία ΠΕ13, Παπαστάμου Ιωάννα ΠΕ09, Ρουσάκης Ιωάννης ΠΕ70, Στελλάκου Βάσω ΠΕ12, Στεφάτου Ήρα ΠΕ20, Ταμπάκη Σμαρώ ΠΕ02, Τρίγκα Δήμητρα ΠΕ70, Φαντάκη Γεωργία ΠΕ04.

Το πιλοτικό πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (2007-2013)

Πράξη : «Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» (MIS : 295381) («Άξονες Προτεραιότητας 1,2,3 – Οριζόντια Πράξη»)

Περιεχόμενα

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....**Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- I. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΗΣ ΑΕΕ
.....**Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
1. Γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
2. Συστηματική διερεύνηση επιλεγμένων δεικτών του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
3. Ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- II. ΕΝΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- III. ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- IV. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- ΠΕΔΙΟ 1ο: ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- ΠΕΔΙΟ 2ο: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- ΠΕΔΙΟ 3ο: ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**
- ΠΕΔΙΟ 4ο: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΠΕΔΙΟ 5ο: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ **Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια του **πρώτου σταδίου της ΑΕΕ (πρώτο τετράμηνο)**, τα νηπιαγωγεία καλούνται **να αποτιμήσουν το εκπαιδευτικό έργο** που παρέχουν, απαντώντας στο ερώτημα: «ποια είναι η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο μας σήμερα». Για την ανάπτυξη του σταδίου αυτού προτείνονται δύο διακριτές μεταξύ τους διαδικασίες:

1. **Η γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου.**
2. **Η συστηματική διερεύνηση επιλεγμένων δεικτών**, η οποία αποτελεί και την πρώτη **συστηματική αξιολόγηση** του εκπαιδευτικού έργου του Νηπιαγωγείου.

Η πρώτη διαδικασία πραγματοποιείται **από όλα ανεξαιρέτως τα νηπιαγωγεία** που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ενώ **η δεύτερη από τα 3/θέσια και άνω νηπιαγωγεία**.

Κάθε μια από τις δύο διαδικασίες έχει το δικό της ειδικό βάρος στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά και ιδιαίτερο σκοπό, περιεχόμενο και μεθόδους εργασίας. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε ζητήματα, όπως η εστίαση του ενδιαφέροντος και η κατανομή του χρόνου, ώστε να μην αποβεί η μία διαδικασία σε βάρος της άλλης.

Το υλικό που περιέχεται στον παρόντα τόμο διαμορφώθηκε, με σκοπό να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ στα νηπιαγωγεία. Στο υλικό περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- α. Οι βασικές διαδικασίες που θα αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί κατά την υλοποίηση του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ (Σεπτ. 2010 – Ιαν. 2011).
- β. Το μεθοδολογικό πλαίσιο για τη διερεύνηση των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο.
- γ. Το θεματικό πλαίσιο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στην Προσχολική Εκπαίδευση.
- δ. Τα εργαλεία για τη διερεύνηση των δεικτών ποιότητας στα νηπιαγωγεία της Προσχολικής Εκπαίδευσης.

Το υλικό και τα εργαλεία διερεύνησης (ενδεικτικές φόρμες και ερωτηματολόγια), που περιλαμβάνονται στο μέρος IV του παρόντος τόμου καλύπτουν το σύνολο των πεδίων και των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Το υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί και κατά τις δύο διαδικασίες, της γενικής εκτίμησης της εικόνας του νηπιαγωγείου και της συστηματικής διερεύνησης των επιλεγμένων δεικτών. Ωστόσο, η χρήση του υλικού αυτού αφορά κυρίως στην υποστήριξη της συστηματικής διερεύνησης. Από το υλικό αυτό κάθε νηπιαγωγείο θα επιλέγει τις φόρμες και τα ερωτηματολόγια του ενός, των δύο ή τριών δεικτών που θεωρεί ότι στον πρώτο αυτό κύκλο αξιολόγησης θα πρέπει να διερευνηθούν

συστηματικότερα. Επιπλέον, κάθε νηπιαγωγείο, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές της, μπορεί να προτείνει και άλλα πεδία ή δείκτες και, σε συνεργασία με την επιστημονική επιτροπή, να διαμορφώνει νέες φόρμες και νέα ερωτηματολόγια.

I. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ ΤΗΣ ΑΕΕ

1. Γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου

Η διαδικασία αναπτύσσεται στην αρχή του πρώτου τετραμήνου και αφορά τη διατύπωση μιας **πρώτης εκτίμησης** για την οργάνωση και τη λειτουργία του νηπιαγωγείου **στο σύνολο πεδίων και των δεικτών που συνθέτουν την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου**. Με τη διαδικασία αυτή, τα νηπιαγωγεία επισημαίνουν τις αδυναμίες και τα αξιόλογα επιτεύγματα τους, δίνοντας τη δυνατότητα στα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα της κατάστασης του νηπιαγωγείου και **να αναδείξουν τις περιοχές που κατά προτεραιότητα πρέπει να διερευνηθούν συστηματικότερα**.

Η γενική αυτή εκτίμηση επαναλαμβάνεται σε επόμενο κύκλο αυτοαξιολόγησης, **μόνον, όταν η ολομέλεια κρίνει ότι έχει λόγους να επανεκτιμήσει την κατάσταση**.

1. 1. Ποιοι συμμετέχουν στη διαδικασία και πώς αυτή εκτυλίσσεται

Ανάλογα με τον αριθμό των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων, η διαδικασία της γενικής εκτίμησης αναπτύσσεται με την εργασία των συμμετεχόντων **στην ολομέλεια ή και σε επιμέρους ομάδες εργασίας**.

Στη διαδικασία συμμετέχουν οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου και εκπρόσωποι των γονέων, οι οποίοι επιλέγονται από τα αντίστοιχα συλλογικά τους όργανα με κριτήριο το ενδιαφέρον, την ικανότητα και τη δέσμευσή τους για ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία προσέγγισης μιας σειράς θεμάτων. Ωστόσο, η τελική απόφαση για τη συμμετοχή των γονέων εξαρτάται από το Σύλλογο Διδασκόντων. Συνιστάται όμως η εμπλοκή τους στη διαδικασία, προκειμένου η εκτίμηση για την εικόνα του νηπιαγωγείου που θα προκύψει να είναι συνθετότερη και εγκυρότερη.

Στις εργασίες της ολομέλειας και κάθε ομάδας χωριστά ένα μέλος επιλέγεται και αναλαμβάνει το ρόλο του συντονιστή και κάποιο άλλο μέλος αναλαμβάνει το έργο της τήρησης των πρακτικών. Προτείνεται η συστηματική καταγραφή των σημαντικών εργασιών της ομάδας και η χρήση ημερολογίου.

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς, ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει:

- ποιοι θα συμμετάσχουν στη διαδικασία,
- το γενικότερο τρόπο εργασίας, όπως το χωρισμό των συμμετεχόντων σε επιμέρους ομάδες και τη σύνθεση των ομάδων,
- τα άτομα που ορίζονται ως συντονιστές και πρακτικογράφοι, και

- το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής.

Σχετικά με τη διαβούλευση για τη γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου προτείνεται η ακόλουθη διαδικασία:

Η διαβούλευση βασίζεται στην **οργανωμένη συζήτηση** των συμμετεχόντων σχετικά με το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο στο νηπιαγωγείο. Κάθε συμμετέχων εκτιμά **προσωπικά** την κατάσταση του νηπιαγωγείου στους επιμέρους δείκτες ποιότητας και **καταθέτει την άποψή του αιτιολογημένη**. Τα μέλη κάθε ομάδας συνέρχονται σε συνεδρίες (μία ή δύο το πολύ συνεδρίες) και παραθέτουν τις απόψεις τους για την κατάσταση και τη λειτουργία του νηπιαγωγείου σε κάθε έναν από τους δείκτες του εκπαιδευτικού έργου. Μέσα από το διάλογο και τη διαπραγμάτευση όλων των θέσεων και των απόψεων που διατυπώνονται, τα μέλη της ομάδας επιχειρούν να καταλήξουν σε ένα αποτέλεσμα για κάθε δείκτη ποιότητας που θα έχει την αποδοχή όλων των συμμετεχόντων. Για τη διαμόρφωση της κοινώς αποδεκτής θέσης για την εικόνα του νηπιαγωγείου είναι σημαντικό να εκτιμηθούν από τους συμμετέχοντες τα στοιχεία που είναι άμεσα διαθέσιμα στο νηπιαγωγείο (από το αρχείο της, από στατιστικά δεδομένα κ.λπ.), σχετικά με την κατάσταση και τη λειτουργία της. Η αξία της διαδικασίας έγκειται στην ποιότητα του διαλόγου, στην παρουσίαση και την αξιοποίηση των διαθέσιμων στοιχείων καθώς και στη χρήση των τεκμηριωμένων επιχειρημάτων.

Η εργασία συμπληρώνεται με την καταγραφή της κοινώς αποδεκτής θέσης της ομάδας σχετικά με τη γενική εικόνα του νηπιαγωγείου σε κάθε δείκτη αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, καθώς και με την **ανάδειξη των δεικτών που θεωρούνται περισσότερο επιτυχείς ή προβληματικοί για το νηπιαγωγείο**. Ταυτόχρονα, **ορίζονται και οι δείκτες για τους οποίους κρίνεται απαραίτητη συστηματικότερη διερεύνηση**.

Σε συνάντηση της ολομέλειας, παρουσιάζονται και συζητούνται τα αποτελέσματα, στα οποία κατέληξαν οι ομάδες εργασίας. **Γίνεται σύνθεση συμπερασμάτων**, διαμορφώνεται και καταγράφεται μια ενιαία θέση για τη γενική εικόνα του νηπιαγωγείου, **επισημαίνοντας ιδιαίτερα τα σημεία υπεροχής και τις αδυναμίες του**. Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί συναίνεση για την κατάσταση του νηπιαγωγείου ως προς κάποιον δείκτη, καταγράφονται τα δύο 'πλειοψηφικά' αποτελέσματα στο πλαίσιο της ομάδας.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με τη **σύνταξη της έκθεσης της γενικής εκτίμησης**, στην οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η καταγραφή της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, οι αιτιολογημένες τελικές θέσεις με έμφαση στα σημεία υπεροχής και στις αδυναμίες του νηπιαγωγείου, καθώς και οι δείκτες που επιλέχθηκαν για συστηματικότερη διερεύνηση. Σχέδιο σύνταξης της έκθεσης για την γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου περιλαμβάνεται στον τρίτο τόμο της ΑΕΕ (μέρος Ι).

Εκτιμάται ότι με συντονισμένες συζητήσεις των συμμετεχόντων και προετοιμασμένες εισηγήσεις των ομάδων, η ολοκλήρωση της διαδικασίας δεν απαιτεί περισσότερες από 2-4 συνεδριάσεις.

1.2. Πώς αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της συζήτησης

Τα αποτελέσματα της συζήτησης για την εικόνα του νηπιαγωγείου αποτυπώνονται περιγραφικά με τη μορφή αιτιολογημένης αξιολογικής κρίσης και ποσοτικά με τη χρήση τετραβάθμιας αριθμητικής κλίμακας (1-4) για κάθε περιοχή του εκπαιδευτικού έργου, όπου:

4 = πολύ καλή (εικόνα χωρίς προβλήματα),

3 = καλή (τα θετικά στοιχεία περισσότερα από τα αρνητικά),

2 = μέτρια (τα προβλήματα είναι περισσότερα από τα θετικά στοιχεία),

1 = προβληματική (αρκετά σοβαρά προβλήματα).

Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί συναίνεση για τον όποιο δείκτη:

α) σε επίπεδο ομάδας, καταγράφονται τα δύο «πλειοψηφικά» αποτελέσματα.

β) στην ολομέλεια, υιοθετείται και καταγράφεται η γνώμη της αυξημένης πλειοψηφίας, δηλαδή των δύο τρίτων της ολομέλειας.

2. Συστηματική διερεύνηση επιλεγμένων δεικτών του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο

Η γενική εκτίμηση της εικόνας του νηπιαγωγείου συμπληρώνεται από τη διαδικασία της **συστηματικής αποτίμησης ενός, δύο ή τριών δεικτών του εκπαιδευτικού έργου**, οι οποίοι είτε επιλέχθηκαν κατά τη διαδικασία της γενικής εκτίμησης είτε προκύπτουν από περιφερειακές ή εθνικές προτεραιότητες. Με απόφαση της ολομέλειας **δημιουργούνται ομάδες εργασίας, οι οποίες προχωρούν σε μια ενδελεχέστερη και σε βάθος διερεύνηση των επιλεγμένων δεικτών, ανάλογα με τον αριθμό των μελών της και τις δυνατότητες του νηπιαγωγείου**. Στόχος είναι να αποκτήσει το νηπιαγωγείο εγκυρότερη γνώση της κατάστασης που βρίσκεται προκειμένου να επιλέξει τα κατάλληλα σχέδια δράσης που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου.

Οι δείκτες που διερευνώνται συστηματικά επαναεπιλέγονται μόνο, όταν η ολομέλεια έχει σοβαρούς λόγους να το κάνει, ωστόσο όχι πριν ολοκληρωθεί ένας επιπλέον κύκλος αξιολόγησης.

Είναι αυτονόητο ότι στα μονοθέσια ή και διθέσια νηπιαγωγεία η συστηματική αξιολόγηση μπορεί να εφαρμοστεί μόνο αν οι συνθήκες το επιτρέπουν (π.χ. ουσιαστική συμμετοχή

και άλλων παραγόντων της σχολικής κοινότητας ύστερα από πρόταση του εκπαιδευτικού / των εκπαιδευτικών).

Στον αριθμό των δεικτών που επιλέγονται για συστηματική διερεύνηση συνήθως δεν περιλαμβάνονται δείκτες όπως «Υλικοτεχνική υποδομή», «Οικονομικοί πόροι», «Διδακτικό προσωπικό του νηπιαγωγείου» κτλ., για τους οποίους συγκεντρώνονται εύκολα στοιχεία από το αρχείο του νηπιαγωγείου (επιπλέον, πολλά από τα στοιχεία αυτά δεν αλλάζουν κάθε χρονιά, όπως για παράδειγμα ο αριθμός των αιθουσών διδασκαλίας). Αντίθετα, δείκτες όπως «Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών », «Ανάπτυξη και εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης», «Σχέσεις εκπαιδευτικών-παιδιών» κτλ. απαιτούν συνθετότερη διερεύνηση (π.χ. κατασκευή εργαλείων, συλλογή δεδομένων κτλ.).

Οι γονείς ύστερα από απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και ανάλογα με τη φύση της υπό διερεύνηση περιοχής, μπορεί να αξιοποιούνται είτε ως συνεργάτες είτε ως πηγές άντλησης πληροφοριών.

Όταν αποκτηθούν εμπειρίες και κατακτηθούν αυτοματισμοί στις διαδικασίες μπορεί να συνεχίζεται παράλληλα η συστηματική διερεύνηση και άλλων δεικτών στο 2ο, 3ο ή 4ο τετράμηνο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το μέρος της διαδικασίας που αφορά στην επιλογή των μεθόδων και των εργαλείων διερεύνησης (διατύπωση ερωτημάτων, καταγραφή δεδομένων, σύνταξη ερωτηματολογίων, σχέδια συνεντεύξεων, μορφές παρατήρησης) που θα χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί. Το υλικό για τη διερεύνηση των επιμέρους δεικτών παρατίθεται αναλυτικά στον παρόντα τόμο (μέρος IV «Εργαλεία Διερεύνησης»). Σημειώνουμε ότι σε κάθε διετή κύκλο αξιολόγησης θα επιλέγονται και διαφορετικοί δείκτες για συστηματικότερη διερεύνηση.

2.1. Ανάπτυξη της διαδικασίας στην ολομέλεια

Η ολομέλεια επιλέγει κατά προτεραιότητα τους δείκτες που κρίνει ότι χρήζουν συστηματικής διερεύνησης και για κάθε δείκτη ποιότητας που θα διερευνήσει διαμορφώνει συγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησής του.

Ειδικότερα:

- Επισημαίνει τις πτυχές του δείκτη που θα διερευνηθούν, **θέτοντας τα ερευνητικά ερωτήματα.**

- **Ορίζει τα κριτήρια** που θεωρεί ότι προσδιορίζουν την ποιότητα του δείκτη. Τα **κριτήρια** αυτά θα χρησιμοποιηθούν για **σύγκριση** με τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τη συστηματική αξιολόγηση και για την εξαγωγή συμπερασμάτων.
- Αποφασίζει ποιες είναι οι **καταλληλότερες πηγές** για την άντληση των πληροφοριών (π.χ. θα είναι οι γονείς ή/και τα παιδιά;).
- **Ορίζει τις τεχνικές** που προσφέρονται περισσότερο **για τη συλλογή των πληροφοριών** (π.χ. συζητήσεις στην ολομέλεια, ερωτηματολόγια, παρατήρηση, , εργασίες παιδιών, ανάλυση εγγράφων κτλ.).
- Αξιοποιεί, όπου είναι δυνατόν, πληροφορίες που είναι ήδη διαθέσιμες στο νηπιαγωγείο.
- Κατανέμει συγκεκριμένες δραστηριότητες σε ομάδες και μέλη.
- Ορίζει το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της διερεύνησης του δείκτη.

2.2. Δράσεις των ομάδων εργασίας κατά τη διαδικασία της συστηματικής διερεύνησης

Τα μέλη της κάθε ομάδας, για τη διερεύνηση ενός δείκτη:

- Κατασκευάζουν, όπου αυτό απαιτείται και με βάση ενδεικτικά υποδείγματα, τα κατάλληλα εργαλεία για την άντληση των πληροφοριών (ερωτηματολόγιο, σχέδιο συνέντευξης, σχέδιο παρατήρησης, κτλ.).
- Προχωρούν στη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων.
- Καταγράφουν τη διαδικασία και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, προχωρώντας σε μια πρώτη ερμηνεία των αποτελεσμάτων.
- Καταλήγουν σε συμπεράσματα για την περιοχή που διερευνήθηκε και καθορίζουν συγκεκριμένες προτεραιότητες για δράση.
- Μεταφέρουν τα συμπεράσματά τους στην ολομέλεια.

2.3. Ολοκλήρωση της διαδικασίας-τελική απόφαση της ολομέλειας

Στην περίπτωση της παράλληλης διερεύνησης περισσότερων δεικτών, παρουσιάζονται στην ολομέλεια τα συμπεράσματα από τη διερεύνηση της κάθε περιοχής και οι προτεραιότητες για δράση που αποφασίστηκαν στις επιμέρους ομάδες και συντίθεται η τελική θέση του νηπιαγωγείου ως προς τις περιοχές που διερευνήθηκαν (συμπεράσματα, προτεραιότητες για δράση). Ειδικότερα, η ολομέλεια:

- Ακούει την εισήγηση της ομάδας και μελετά τα δεδομένα λαμβάνοντας υπόψη τις ερμηνείες της ομάδας.
- Συνθέτει τις ερμηνείες, αξιολογώντας τις τεχνικές που εφαρμόστηκαν και τις πηγές από τις οποίες αντλήθηκαν τα δεδομένα.
- Σε περίπτωση διαφωνιών, προσπαθεί να καταλήξει σε **ενιαία θέση**, εξαντλώντας την επιχειρηματολογία.

- Αν, παρά τις προσπάθειες, αυτό δεν επιτευχθεί, καταγράφονται οι δύο πλειοψηφούσες απόψεις.
- Ολοκληρώνει τη διαδικασία της συστηματικής αξιολόγησης **συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με τα κριτήρια που αρχικά έθεσε για την ποιότητα** του ΕΕ στον κάθε δείκτη.
- Διατυπώνει τις δυνατές και τις αδύνατες πτυχές του ΕΕ συγκεκριμένων δεικτών του νηπιαγωγείου με βάση τη **συστηματική διερεύνηση και τις προτεραιότητες για δράση με στόχο τη βελτίωση**.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της **έκθεσης συστηματικής διερεύνησης επιλεγμένων δεικτών του εκπαιδευτικού έργου**, στην οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η περιγραφή των διαδικασιών της συστηματικής διερεύνησης από τις ομάδες εργασίας και η διατύπωση των συμπερασμάτων από την αξιολόγηση των δεικτών που επιλέχθηκαν.

Σχέδιο σύνταξης της έκθεσης για συστηματική διερεύνηση των επιλεγμένων δεικτών περιλαμβάνεται στον τρίτο τόμο της ΑΕΕ (μέρος II).

3. Ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ

Το **πρώτο στάδιο** της ΑΕΕ στα νηπιαγωγεία ολοκληρώνεται: .

- α) Με τη σύνταξη της **Έκθεσης Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του νηπιαγωγείου**, στην οποία περιλαμβάνεται η καταγραφή της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, οι αιτιολογημένες τελικές θέσεις με έμφαση **στα σημεία υπεροχής και στις αδυναμίες του νηπιαγωγείου**, καθώς και δείκτης που επιλέχθηκε για συστηματικότερη διερεύνηση.
- β) Της **Έκθεσης Συστηματικής Διερεύνησης** του ενός ή δύο δεικτών που επιλέχθηκαν (στα 3/θέσια και άνω Νηπιαγωγεία) στην οποία περιλαμβάνεται η περιγραφή των διαδικασιών της συστηματικής διερεύνησης και η διατύπωση των συμπερασμάτων από την αξιολόγησή τους

Τα σημεία που αφορούν στις αδυναμίες του νηπιαγωγείου και στα συμπεράσματα της συστηματικής διερεύνησης θεωρείται ότι αποτελούν τη δεξαμενή των βασικών προτεραιοτήτων για την επιλογή των σχεδίων δράσης που θα υλοποιηθούν στο επόμενο τετράμηνο (Φεβρ. 2011 – Ιουν. 2011).

Οι εκθέσεις της γενικής εκτίμησης της εικόνας του νηπιαγωγείου και της συστηματικής διερεύνησης των επιμέρους δεικτών, θα συμπεριληφθούν στην ετήσια Έκθεση Αυτοαξιολόγησης της Νηπιαγωγείου.

II. ΕΝΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Η επιστημονική επιτροπή έχει διαμορφώσει ένα θεματικό πλαίσιο της ΑΕΕ με ολιστικό χαρακτήρα, ώστε να περιλαμβάνει τις πιο σημαντικές παραμέτρους του εκπαιδευτικού έργου στο Νηπιαγωγείο. Η προσέγγιση του εκπαιδευτικού έργου διακρίνεται σε τρία επίπεδα ανάλυσης: **Πεδίο, Δείκτης, Κριτήριο**. Κάθε επίπεδο ανάλυσης έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και συμβάλλει με διαφορετικό τρόπο στη διαδικασία της αξιολόγησης.

Τα πεδία, οι δείκτες και τα κριτήρια δεν είναι ισότιμα μεταξύ τους. Αποκτούν διαφορετική σημασία κατά την υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου και η αξία τους μπορεί να επηρεάζεται από τις διαφορές μεταξύ των νηπιαγωγείων. Στη διαδικασία της αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη, τόσο τα ποσοτικά όσο και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο, τα οποία αντιστοιχούν σε τρεις βασικές αναλυτικές/ερμηνευτικές κατηγορίες του εκπαιδευτικού έργου: **Δεδομένα του νηπιαγωγείου – Εκπαιδευτικές Διαδικασίες – Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα**.

Στο **θεματικό πλαίσιο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου** (μέρος III στον παρόντα τόμο) η κατανομή των **πεδίων** και των **δεικτών** είναι ενδεικτική. Κάθε πεδίο αυτοαξιολόγησης, διακρίνεται σε επιμέρους βασικούς δείκτες ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Κάθε δείκτης αντιπροσωπεύει / εκφράζει / χαρακτηρίζει / αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες παραμέτρους που θεωρούνται καθοριστικές στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο. Κάθε δείκτης ή κατηγορία δεικτών αποτιμάται με κριτήρια, τα οποία θεωρούμε ότι κατέχουν θέση διερευνητικών ερωτημάτων σχετικά με την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου. Το κάθε νηπιαγωγείο μπορεί να διαμορφώνει τα δικά του κριτήρια για την αποτίμηση ενός δείκτη. Ο καθορισμός των κριτηρίων διερεύνησης κάθε δείκτη, καθώς και οι εμφάσεις, παραμένουν στη διακριτική ευχέρεια του νηπιαγωγείου.

Για την εκτίμηση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας ως προς τα επιμέρους κριτήρια ποιότητας μπορούν να αξιοποιηθούν ποσοτικά δεδομένα από το αρχείο του νηπιαγωγείου ή από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως π.χ. αριθμός αιθουσών, επιφάνεια αιθουσών ανά μαθητή, μαθητές ανά Η/Υ αλλά και δεδομένα τα οποία συγκεντρώνονται με την αξιοποίηση άλλων ερευνητικών μεθόδων και εργαλείων, όπως με τη χρήση ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων για τη διερεύνηση των απόψεων των παιδιών και των εκπαιδευτικών κλπ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των δεικτών και των κριτηρίων της αξιολόγησης δεν είναι και δεν θα παραμείνει σταθερός. Ο τελικός αριθμός των δεικτών και των κριτηρίων της αξιολόγησης θα προκύψει από τη δυναμική της ανατροφοδότησης του προγράμματος, με βάση τις παρατηρήσεις των νηπιαγωγείων κατά τη διετία της αρχικής εφαρμογής. Κάθε νηπιαγωγείο θα έχει τη δυνατότητα να αναπροσαρμόζει τους δείκτες, να διευρύνει

ή να μειώνει τον αριθμό τους και να διαμορφώνει δικούς του δείκτες αξιολόγησης με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Πριν ξεκινήσει η διαδικασία της αξιολόγησης στο Νηπιαγωγείο προτείνεται να γίνει έλεγχος του πλαισίου ΑΕΕ, καθώς και των εργαλείων, με σκοπό την προσαρμογή τους στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί ο βαθμός κατά τον οποίο οι προτεινόμενοι δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης εμπεριέχουν / απεικονίζουν το σύνολο των στοιχείων που συνθέτουν την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου στο συγκεκριμένο Νηπιαγωγείο, καθώς επίσης και εάν καλύπτουν τα προβλήματα και τις προτεραιότητες του. Επομένως, μία πρώτη εργασία των εκπαιδευτικών είναι:

- ▶ η κριτική προσέγγιση του πλαισίου της ΑΕΕ με σκοπό την προσαρμογή, τη διαφοροποίηση ή τροποποίηση του περιεχομένου κάποιων δεικτών, και
- ▶ η απόδοση έμφασης στη διερεύνηση ορισμένων δεικτών, γεγονός που υποδηλώνει τη σημασία που αποδίδει το Νηπιαγωγείο σε αυτούς, ώστε οι εκπαιδευτικοί να τους προσεγγίσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του ΕΕ.

Στη μελέτη των δεικτών έχει σημασία να δοθεί έμφαση, μεταξύ άλλων, σε ζητήματα όπως:

- α) η αλληλεπίδραση με άλλους δείκτες,
- β) η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες,
- γ) η διαχρονική μεταβολή των στοιχείων του δείκτη στο νηπιαγωγείο τα τελευταία χρόνια.

Επισημαίνεται ότι η επιλογή του τρόπου της αξιολόγησης των δεικτών ανήκει στους εκπαιδευτικούς. Τα διάφορα ερωτήματα που προτείνονται είναι ενδεικτικά, αντιστοιχούν στα επιμέρους κριτήρια του δείκτη και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ερωτηματολόγια, να αποτελέσουν βάση για τεχνικές παρατήρησης, να γίνουν θέματα συζήτησης μεταξύ των εκπαιδευτικών, καθώς ο βασικός στόχος της ΑΕΕ είναι η κινητοποίηση, η ενεργοποίηση, η συμμετοχή, καθώς και η ανάπτυξη διαλόγου, συνεργασιών και πρωτοβουλιών, με σκοπό την ενδυνάμωση των σχέσεων και τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο.

Ένα άλλο ζήτημα ιδιαίτερης σημασίας που συνδέεται με την αποτελεσματική διερεύνηση, ερμηνεία και αξιοποίηση των πορισμάτων της ΑΕΕ αφορά στην επαρκή γνώση των στοιχείων του κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος του νηπιαγωγείου, το οποίο επηρεάζει άμεσα τα κοινωνικά, πολιτισμικά και μορφωτικά χαρακτηριστικά των παιδιών. Οι σχετικές πληροφορίες και οι γνώσεις είναι εξαιρετικά χρήσιμες για την κατανόηση των στοιχείων των περισσότερων δεικτών που αφορούν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες και στα παραγόμενα αποτελέσματα και κρίνεται σκόπιμο να αξιοποιούνται για την πληρέστερη αποτίμηση των δεικτών, την επιλογή προτεραιοτήτων και την ανάπτυξη των σχεδίων δράσης του νηπιαγωγείου.

Εκτιμάται ότι σε βάθος χρόνου και μετά από ουσιαστική συνεργασία και επεξεργασία των στοιχείων μεταξύ των νηπιαγωγείων και της επιστημονικής ομάδας, θα προκύψει ένας ικανός αριθμός δεικτών και κριτηρίων, ο οποίος θα αποτελέσει σημαντική παράμετρο υποστήριξης ανάλογων διερευνητικών δραστηριοτήτων και επιστημονικής παρακολούθησης της εξέλιξης των δεδομένων του νηπιαγωγείου από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, γεγονός που θα συμβάλει καθοριστικά στην ενίσχυση της αυτοεικόνας των νηπιαγωγείων και στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού τους έργου.

**III. ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Ταυτότητα του νηπιαγωγείου

Γενικά χαρακτηριστικά του νηπιαγωγείου

Γενικά χαρακτηριστικά του μαθητικού δυναμικού

Γενικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου δυναμικού

Κοινωνικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των παιδιών και του νηπιαγωγείου

Κοινωνικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά του μαθητικού δυναμικού

Κοινωνικό πλαίσιο του νηπιαγωγείου

Δ Ε Δ Ο Μ Ε Ν Α	1ο ΠΕΔΙΟ: ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
	Δείκτης 1.1. Υλικοτεχνική υποδομή του νηπιαγωγείου
	Δείκτης 1.2. Οικονομικοί πόροι του νηπιαγωγείου
	Δείκτης 1.3. Διδακτικό προσωπικό του νηπιαγωγείου

Δ Ι Α Δ Ι Κ Α Σ Ι Ε Σ	2ο ΠΕΔΙΟ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ
	Δείκτης 2.1. Διαμόρφωση και εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος
	Δείκτης 2.2. Συντονισμός της σχολικής ζωής
	Δείκτης 2.3. Αξιοποίηση μέσων και πόρων
	Δείκτης 2.4. Υποστήριξη της επιστημονικής - παιδαγωγικής κατάρτισης και εξέλιξης των εκπαιδευτικών
	3ο ΠΕΔΙΟ: ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
	Δείκτης 3.1. Σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών
	Δείκτης 3.2.1 Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών - παιδιών 3.2.2 Σχέσεις μεταξύ των παιδιών
	Δείκτης 3.3. Σχέσεις μεταξύ νηπιαγωγείου – γονέων
	Δείκτης 3.4. Σχέσεις μεταξύ νηπιαγωγείου – φορέων
	4ο ΠΕΔΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
	Δείκτης 4.1. Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών
	Δείκτης 4.2. Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών
	Δείκτης 4.3. Ανάπτυξη και εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των παιδιών
	Δείκτης 4.4. Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων

Α Π Ο Τ Ε Λ Ε Σ Μ Α Τ Α	5ο ΠΕΔΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	Δείκτης 5.1. Φοίτηση και διαρροή των παιδιών
	Δείκτης 5.2. Εξέλιξη και Πρόοδος των παιδιών
	Δείκτης 5.3. Ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών

IV. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Στη συνέχεια παρατίθεται ένα πλαίσιο διερεύνησης των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο Νηπιαγωγείο.

Το πλαίσιο είναι ενδεικτικό, αναφέρεται στη μέθοδο και στα εργαλεία διερεύνησης των δεικτών και συνιστά μια πρόταση προσέγγισης και διερεύνησης κάθε δείκτη, με σκοπό να βοηθήσει τις ομάδες εργασίας στη διαδικασία της επιλογής και της συστηματικής διερεύνησης ορισμένων δεικτών στο νηπιαγωγείο.

Η προτεινόμενη διαδικασία αξιοποίησης ποσοτικών δεδομένων από τα αρχεία του νηπιαγωγείου (ή από καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε εκπαιδευτικές βάσεις δεδομένων) αποσκοπεί πρωτίστως στη διευκόλυνση του νηπιαγωγείου κατά την αποτίμηση των δεικτών με δεδομένα άμεσα διαθέσιμα στο νηπιαγωγείο, καθώς και στην ενίσχυση της εγκυρότητας των δεδομένων που θα συγκεντρώσει το νηπιαγωγείο με άλλες τεχνικές άντλησης πληροφοριών. Δεν θα πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως μια εκ νέου καταγραφή των δεδομένων από τους εκπαιδευτικούς.

Τα διάφορα ερωτήματα που προτείνονται για την αποτίμηση του δεικτών είναι ενδεικτικά, αντιστοιχούν στα προτεινόμενα κριτήρια ποιότητας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ερωτηματολόγια και σε σχέδια συνέντευξης, να αποτελέσουν βάση για τεχνικές παρατήρησης, να γίνουν θέματα συζήτησης μεταξύ των εκπαιδευτικών. Κάθε Νηπιαγωγείο μπορεί να αντλήσει, να χρησιμοποιήσει ή και να τροποποιήσει τα στοιχεία του υλικού που αντιστοιχούν στους δείκτες τους οποίους έχει επιλέξει για τη συστηματική διερεύνηση.

Στο προτεινόμενο παράδειγμα διερεύνησης του κάθε δείκτη περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Συνοπτική περιγραφή του δείκτη
- Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας
- Σκοπός και αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη
- Μέθοδος εργασίας
- Πηγές και εργαλεία άντλησης δεδομένων
- Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
- Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη

Η Ταυτότητα του Νηπιαγωγείου

Στο πεδίο αυτό περιλαμβάνονται στοιχεία, τα οποία προσδιορίζουν την ταυτότητα του Νηπιαγωγείου και τα οποία μπορούν προοπτικά να συγκροτήσουν την ιστοσελίδα του.

Γενικά Στοιχεία του Νηπιαγωγείου

Παρουσιάζονται στοιχεία του νηπιαγωγείου όπως: όνομα, κωδικός, διεύθυνση, εκπαιδευτική βαθμίδα, οργανικότητα.

Γενικά Χαρακτηριστικά Ανθρώπινου Δυναμικού

Περιγράφονται στοιχεία των **εκπαιδευτικών** όπως: αριθμός ανά ειδικότητα, φύλο, υπηρεσιακή κατάσταση (μόνιμος/αναπληρωτής/ωρομίσθιος), έτη υπηρεσίας στο συγκεκριμένο νηπιαγωγείο κ.ά.

Περιγράφονται στοιχεία του **λοιπού προσωπικού** όπως: αριθμός, κατηγορίες απασχόλησης, ιδιότητα (μόνιμος/ συμβασιούχος/ωρομίσθιος).

Γενικά Χαρακτηριστικά Μαθητικού Δυναμικού

Καταγράφονται στοιχεία των παιδιών που φοιτούν στο νηπιαγωγείο όπως: αγόρια/κορίτσια συνολικά, αριθμός παιδιών ανά τάξη/τμήμα.

Πηγές: Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε βάσεις δεδομένων όπως: «Αποτύπωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος», e-school, survey κ.ά.

Κοινωνικά και Πολιτισμικά Χαρακτηριστικά του Μαθητικού Δυναμικού

Στο πεδίο αυτό αξιοποιούμε στοιχεία που έχουν συχνά καθοριστική σημασία και επηρεάζουν τις εκπαιδευτικές διαδικασίες και πρακτικές και τα αποτελέσματα του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο, καθώς συνδέονται με το μορφωτικό κεφάλαιο των παιδιών και τις διαδικασίες της κοινωνικής και πολιτισμικής αναπαραγωγής στο νηπιαγωγείο. Τα στοιχεία μπορούν να συνεκτιμηθούν κατά τη διερεύνηση επιμέρους πτυχών της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Στην παρούσα φάση, η εκτίμηση είναι προαιρετική και δεν προτείνεται να διερευνηθούν σε βάθος οι συγκεκριμένοι δείκτες. Καλό θα ήταν να ληφθεί υπόψη η σημασία των στοιχείων αυτών στην ερμηνεία και στην αλληλεπίδραση μεταξύ ορισμένων δεικτών.

Κοινωνικό Πλαίσιο του Νηπιαγωγείου

Στο πεδίο αυτό καταγράφουμε στοιχεία που αφορούν στο ευρύτερο περιβάλλον του νηπιαγωγείου και επιδρούν σε παραμέτρους του εκπαιδευτικού έργου, οι οποίες συνδέονται με διαδικασίες της κοινωνικής και πολιτισμικής αναπαραγωγής και επηρεάζουν άμεσα το άνοιγμα του νηπιαγωγείου στην κοινωνία. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να συνεκτιμηθούν κατά τη διερεύνηση επιμέρους πτυχών της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Στην παρούσα φάση, η εκτίμηση είναι προαιρετική και δεν προτείνεται να διερευνηθούν σε βάθος οι συγκεκριμένοι τομείς. Καλό θα ήταν να ληφθεί υπόψη η σημασία των στοιχείων αυτών στην ερμηνεία και στην αλληλεπίδραση μεταξύ ορισμένων δεικτών.

ΠΕΔΙΟ 1ο: ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ**Δείκτης Αξιολόγησης: 1.1. Υλικοτεχνική υποδομή**

Περιγραφή του δείκτη: Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στο βαθμό που οι υπάρχοντες χώροι καθώς και ο εξοπλισμός και τα διαθέσιμα μέσα του Νηπιαγωγείου ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών, στις ανάγκες των εκπαιδευτικών και των παιδιών και συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός ευχάριστου, δημιουργικού και λειτουργικού περιβάλλοντος μάθησης. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την επάρκεια και την καταλληλότητα των, εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του νηπιαγωγείου την επάρκεια και την καταλληλότητα του εξοπλισμού και των διαθέσιμων μέσων, τα οποία αποτελούν σημαντικές υλικές συνθήκες για την αποτελεσματική υλοποίηση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος του Νηπιαγωγείου.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

-Επάρκεια και καταλληλότητα εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του νηπιαγωγείου (αύλειου χώρου, αιθουσών διδασκαλίας, χώρων διοίκησης, αιθουσών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων κ.ά.)

-Επάρκεια και καταλληλότητα του εξοπλισμού και των μέσων του νηπιαγωγείου (επίπλωση, εκπαιδευτικά υλικά, διδακτικά-εποπτικά μέσα κ.ά.)

Σκοπός / αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η αποτίμηση της κατάστασης του νηπιαγωγείου ως προς την επάρκεια και την καταλληλότητα των χώρων, του εξοπλισμού και των διαθέσιμων μέσων στο πλαίσιο της υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο. Εξετάζεται κατά πόσον οι υπάρχοντες χώροι του νηπιαγωγείου ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών, στις ανάγκες των παιδιών και των εκπαιδευτικών. Εντοπίζονται προβλήματα και ελλείψεις. Διαπιστώνεται η καλή κατάσταση των υποδομών, του εξοπλισμού και των μέσων του νηπιαγωγείου.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες όπως: Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο

Μέθοδος Εργασίας: Τα μέλη των ομάδων εργασίας αξιοποιούν τα αρχεία του νηπιαγωγείου και καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε υπάρχουσες βάσεις δεδομένων, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια παρατήρησης) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Οι εκπαιδευτικοί εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεσή του με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές: Αρχεία του νηπιαγωγείου, καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε βάσεις δεδομένων όπως «Αποτύπωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος», Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, πρακτικά συνεδριάσεων, Πρακτικά Σχολικής Επιτροπής, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία: Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Εκτιμώνται στοιχεία που αποτυπώνουν την υπάρχουσα κατάσταση του νηπιαγωγείου σε σχέση με:

- τα γενικά χαρακτηριστικά του σχολικού κτιρίου (π.χ. την αποκλειστική ή όχι χρήση του σχολικού κτιρίου από το νηπιαγωγείο, τη θέση και το περιβάλλον του σχολικού κτιρίου, τον αρχικό προορισμό του, την παλαιότητά του κ.ά.)
- τους διαθέσιμους εσωτερικούς χώρους, όπως: τις αίθουσες διδασκαλίας, τους χώρους διοίκησης, τα γραφεία διδακτικού προσωπικού, τις αίθουσες δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων κλπ.) ,τους βοηθητικούς χώρους (π.χ. αποθήκη, κ.λπ.)
- τα λειτουργικά χαρακτηριστικά των εσωτερικών χώρων (π.χ. τη λειτουργία και την επάρκεια της θέρμανσης, την επάρκεια του φυσικού φωτισμού, την ύπαρξη υποδομής για άτομα που αντιμετωπίζουν κινητικές δυσκολίες, κ.ά.).
- τους εξωτερικούς χώρους του νηπιαγωγείου (π.χ. την ύπαρξη αύλειου χώρου, την αποκλειστική ή όχι χρήση του αύλειου χώρου από το νηπιαγωγείο, τους χώρους πρασίνου κλπ.).
- τον εξοπλισμό των αιθουσών διδασκαλίας και των ειδικών χώρων, όπως: η επίπλωση των αιθουσών διδασκαλίας και των γραφείων των εκπαιδευτικών, το εκπαιδευτικό υλικό και τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας.

Δίδεται έμφαση σε στοιχεία όπως η ύπαρξη υπολογιστών, η σύνδεση με το διαδίκτυο, η παλαιότητα του εξοπλισμού, οι πρόσφατες προσθήκες, ο αναξιοποίητος εξοπλισμός και τα μέσα.

Παραδείγματα προσέγγισης ποσοτικών δεδομένων:

- Περιγραφή αίθουσας διδασκαλίας: έπιπλα, βιβλιοθήκη, ύπαρξη εποπτικών και διδακτικών μέσων, εκπαιδευτικό υλικό, ύπαρξη υπολογιστή, σύνδεση με διαδίκτυο κ.ά.
- Περιγραφή του εξοπλισμού της αίθουσας πολλαπλών χρήσεων.
- Περιγραφή του εξοπλισμού και των διαθέσιμων μέσων των γραφείων των εκπαιδευτικών: έπιπλα, βιβλιοθήκες, υπολογιστής ανά εκπαιδευτικό, σύνδεση με διαδίκτυο κ.ά.

Χρησιμοποιούνται και αξιοποιούνται από τα δεδομένα του σχολείου όσα στοιχεία κρίνονται απαραίτητα από τους εκπαιδευτικούς

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα εναλλακτικά ή συμπληρωματικά στοιχεία για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι υπάρχοντες χώροι, επαρκούν για την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών				
Οι υπάρχοντες χώροι του νηπιαγωγείου είναι κατάλληλοι για τη διδασκαλία και τη σχολική ζωή.				
Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι ασφαλείς για τα παιδιά του νηπιαγωγείου.				
Οι αίθουσες διδασκαλίας καλύπτουν τις ανάγκες των παιδιών του τμήματος.				
Οι αίθουσες δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων (π.χ. θεάτρου, πολλαπλών χρήσεων) ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σχολικής ζωής.				
Οι χώροι της διοίκησης του νηπιαγωγείου (γραφείο Προϊσταμένης, γραφεία εκπαιδευτικών) καλύπτουν τις εργασιακές ανάγκες των εκπαιδευτικών.				
Οι εξωτερικοί χώροι του νηπιαγωγείου (αύλειος χώρος, παιδότοπος) είναι επαρκείς για τον αριθμό των παιδιών.				
Ο εξοπλισμός και τα διαθέσιμα μέσα του Νηπιαγωγείου επαρκούν για την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών και τις δραστηριότητες των παιδιών.				
Ο εξοπλισμός και τα διαθέσιμα μέσα του νηπιαγωγείου ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των παιδιών.				
Οι αίθουσες δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων (π.χ. θεάτρου, πολλαπλών χρήσεων) διαθέτουν τον απαραίτητο για τη λειτουργία τους εξοπλισμό.				
Ο εξοπλισμός των χώρων διοίκησης του νηπιαγωγείου (Γραφείο Προϊσταμένης, Γραφεία Εκπαιδευτικών) ανταποκρίνονται στις εργασιακές ανάγκες των εκπαιδευτικών.				

Το νηπιαγωγείο διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό (κατάλληλες υποδομές πληροφορικής και δίκτυα επικοινωνίας) για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία.				
Οι διαθέσιμοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές είναι σύγχρονης τεχνολογίας.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 1ο : ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ**Δείκτης Αξιολόγησης: 1.2. Οικονομικοί πόροι του νηπιαγωγείου****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις ανάγκες του νηπιαγωγείου σε οικονομικούς πόρους και στην επάρκεια των εσόδων για την αποτελεσματική λειτουργία του.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

Επάρκεια των οικονομικών πόρων του νηπιαγωγείου

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η αποτίμηση της επάρκειας των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών του νηπιαγωγείου.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες όπως: Υλικοτεχνική Υποδομή, Σχέσεις με Φορείς (Σχολική Επιτροπή), Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου και της Σχολικής Επιτροπής, συλλέγουν και καταγράφουν στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Οι εκπαιδευτικοί εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεσή του με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε βάσεις δεδομένων όπως: «Αποτύπωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος», Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, Πρακτικά Σχολικής Επιτροπής, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη**A. Κατανομή Εσόδων**

Κατανομή εσόδων ανά κατηγορία πηγών και προβλεπόμενης δαπάνης

B. Πραγματοποιηθείσες Δαπάνες

Κατανομή πραγματοποιηθεισών δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι επαρκούν για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο.				
Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι συμβάλλουν στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.				
Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι επιτρέπουν την ανάπτυξη ενισχυτικών και υποστηρικτικών παρεμβάσεων.				
Οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι επιτρέπουν τη συμμετοχή του νηπιαγωγείου σε προγράμματα δράσης σε τοπικό, εθνικό και/ή διεθνές επίπεδο.				
Ο Δήμος ή η Κοινότητα ενισχύει οικονομικά το νηπιαγωγείο.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 1ο: ΜΕΣΑ – ΠΟΡΟΙ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ**Δείκτης Αξιολόγησης: 1.3. Διδακτικό Προσωπικό του νηπιαγωγείου****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην επαρκή στελέχωση του νηπιαγωγείου με εκπαιδευτικούς, στο διδακτικό και εξωδιδακτικό τους έργο, στην επιστημονική και παιδαγωγική τους κατάρτιση καθώς και στη διδακτική τους πείρα.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

Η επάρκεια του διδακτικού προσωπικού (αριθμός, σύνθεση, επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση, εμπειρία) για την αποτελεσματική υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο.

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της επάρκειας των εκπαιδευτικών για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών και στις συγκεκριμένες ανάγκες των παιδιών και του νηπιαγωγείου. Εξετάζονται στοιχεία όπως ο αριθμός, η σύνθεση, η επιστημονική, διδακτική και παιδαγωγική κατάρτιση και η εμπειρία του διδακτικού προσωπικού του νηπιαγωγείου σε σχέση με το διδακτικό και το εξωδιδακτικό (διοικητικό, παιδαγωγικό) έργο στο νηπιαγωγείο. Εντοπίζονται αδυναμίες (ειδικές επιμορφωτικές ανάγκες εκπαιδευτικών) και προσδιορίζονται δράσεις επιστημονικής και επαγγελματικής ενίσχυσης των εκπαιδευτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες όπως: Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού προγράμματος Νηπιαγωγείου, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε βάσεις δεδομένων όπως: e-school, πρακτικά συνεδριάσεων, βιογραφικά εκπαιδευτικών.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου και των εκπαιδευτικών, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Χρησιμοποιούνται και αξιοποιούνται όσα στοιχεία κρίνονται απαραίτητα και συνδέονται με την κατάρτιση, την εμπειρία και το διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών, με σκοπό τη διαπίστωση της επαρκούς υλοποίησης του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο και όχι την προσωπική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Μπορούν, για παράδειγμα, να αξιοποιηθούν στοιχεία που αφορούν στην επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση (σπουδές, επιμόρφωση), στην επιστημονική δραστηριότητα των εκπαιδευτικών (συγγραφικό έργο, συνέδρια, ημερίδες επιμορφωτικά προγράμματα κτλ.), καθώς και στη συμμετοχή τους σε καινοτόμες δράσεις και προγράμματα. Στοιχεία, επίσης, που αφορούν στην επαγγελματική εμπειρία των εκπαιδευτικών, στην εργασιακή σχέση (μόνιμοι, αναπληρωτές, ωρομίσθιοι) και στο χρόνο υπηρεσίας στο συγκεκριμένο σχολείο. Μπορεί να περιγραφεί το διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών (ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα) και να αναφερθούν στοιχεία, όπως ο χρόνος συμμετοχής σε δραστηριότητες διοικητικού χαρακτήρα (γραμματειακή υποστήριξη, ανάληψη συγκεκριμένου έργου, βιβλίο πρακτικών κ.ά.), ο χρόνος προετοιμασίας, για το σχεδιασμό της διδασκαλίας, ο χρόνος καταγραφής της εξέλιξης των παιδιών. Αναφέρονται επίσης πληροφορίες που αφορούν στο παιδαγωγικό και άλλο έργο των εκπαιδευτικών εκτός ωρών διδασκαλίας, όπως η συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις του νηπιαγωγείου. Μπορεί επίσης να αναφερθεί η ύπαρξη διοικητικού / ειδικού επιστημονικού / βοηθητικού προσωπικού κατά κατηγορία απασχόλησης.

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι κενές θέσεις των εκπαιδευτικών καλύπτονται έγκαιρα στην αρχή του σχολικού έτους.				
Η επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών ανταποκρίνεται στις διδακτικές και παιδαγωγικές απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου αναπτύσσουν ιδιαίτερη επιστημονική δραστηριότητα.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου συμμετέχουν ενεργά σε καινοτόμες δράσεις και προγράμματα.				
Η αναλογία ανάμεσα στο μόνιμο προσωπικό και τους αναπληρωτές /ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς δεν δημιουργεί προβλήματα στο έργο του νηπιαγωγείου.				
Οι ανάγκες των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καλύπτονται επαρκώς από το υπάρχον διδακτικό προσωπικό.				
Οι γνώσεις και η εμπειρία των εκπαιδευτικών συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων στο χώρο του νηπιαγωγείου και της τοπικής κοινωνίας.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου συνεργάζονται αποτελεσματικά με εξειδικευμένα κέντρα και υπηρεσίες του ΥΠΔΒΜΘ σε ζητήματα και υποστήριξης των παιδιών.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 2ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ**ΤΟΜΕΑΣ : Α. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ****Δείκτης Αξιολόγησης: 2.1. Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος Νηπιαγωγείου****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις διοικητικές-οργανωτικές πρακτικές που αναπτύσσονται στο Νηπιαγωγείο σε σχέση με την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού Προγράμματος. Αναφέρεται στον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου, στη διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος και στην αξιοποίηση του σχολικού χρόνου. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην υποστήριξη και στο συντονισμό της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών, στην ανάπτυξη παρεμβατικών πρακτικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Διαμόρφωση και εφαρμογή ενός λειτουργικού ωρολογίου προγράμματος που επιτρέπει την ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών
- Υποστήριξη και συντονισμός της συνεργασίας των εκπαιδευτικών
- Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών
- Προγραμματισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων για εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των πρακτικών προγραμματισμού, ανάπτυξης και εφαρμογής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος από τις/τους νηπιαγωγούς, με σκοπό την αποτελεσματική υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο. Ο εντοπισμός προβλημάτων, αδυναμιών, δυσλειτουργιών. Η διαπίστωση πρακτικών υποστήριξης και συντονισμού των εκπαιδευτικών και καλής λειτουργίας του Προγράμματος.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως: Συντονισμός της Σχολικής Ζωής, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Αριθμός ημερών κανονικής πραγματοποιηθείσας λειτουργίας του νηπιαγωγείου (σε μηνιαία & ετήσια βάση).
Ποσοστό (%) τήρησης ωρολογίου προγράμματος.
Καταγραφή βασικών λόγων απώλειας διδακτικών ωρών (βασικοί λόγοι, κατανομή απολεσθεισών ωρών ανά λόγο).
Συνεδριάσεις εκπαιδευτικών με στόχο τον συντονισμό και τον προγραμματισμό της εφαρμογής του Προγράμματος Σπουδών (αριθμός, διάρκεια, συμμετέχοντες, βασικές αποφάσεις)
Λειτουργία Ολοήμερου Προγράμματος και Τμήματος Ένταξης στο νηπιαγωγείο (σύνολο ωρών – ποσοστά παιδιών που συμμετέχουν)
Αριθμός προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας κλπ.) που συμμετέχει το σχολείο.
Αριθμός εκπαιδευτικών επισκέψεων (τόπος, συμμετέχοντες, δραστηριότητες στο πεδίο).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Από την αρχή της σχολικής χρονιάς προγραμματίζονται οι δραστηριότητες της σχολικής ζωής για όλο το έτος.				
Το μεγαλύτερο μέρος των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων του νηπιαγωγείου πραγματοποιούνται με τρόπο ικανοποιητικό.				
Η διαμόρφωση του ωρολογίου προγράμματος διέπεται από παιδαγωγικές - διδακτικές αρχές και παράλληλα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες παιδιών και εκπαιδευτικών.				
Το ωρολόγιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου τηρείται ανά τμήμα με αποτελεσματικό τρόπο.				
Στο νηπιαγωγείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και ενέργειες με σκοπό την τήρηση του ωρολογίου προγράμματος (πχ. λόγω απουσίας εκπαιδευτικών).				
Οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται με το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων προκειμένου να διευκολυνθεί, όποτε χρειάζεται, η εφαρμογή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος.				
Αναπτύσσονται διαδικασίες στήριξης των εκπαιδευτικών στις ιδιαίτερες επιστημονικές και παιδαγωγικές ανάγκες τους.				
Στο νηπιαγωγείο προσφέρεται ικανός αριθμός προαιρετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (π.χ. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αγωγή Υγείας, κ.λπ.).				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 2ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ**ΤΟΜΕΑΣ : Β. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ****Δείκτης Αξιολόγησης: 2.2. Συντονισμός Σχολικής Ζωής****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις διοικητικές-οργανωτικές πρακτικές που αναπτύσσονται στο Νηπιαγωγείο και αφορούν στο συντονισμό της σχολικής ζωής, στη διαμόρφωση και εφαρμογή του εσωτερικού κανονισμού του νηπιαγωγείου, την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τον προγραμματισμό και την υλοποίηση δράσεων. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη διαδικασιών με σκοπό την ενίσχυση της συλλογικότητας και τη διαμόρφωση θετικού κλίματος στο Νηπιαγωγείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Διαμόρφωση και εφαρμογή εσωτερικού κανονισμού για τη λειτουργία του νηπιαγωγείου
- Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
- Χάραξη σαφούς προσανατολισμού για την εργασία του νηπιαγωγείου, με βάση σύνολο αρχών και αξιών κοινά αποδεκτών από τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας
- Προγραμματισμός, υλοποίηση και αξιολόγηση δράσεων για βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου
- Διαμόρφωση συμμετοχικού, συλλογικού, συνεργατικού πλαισίου εργασίας όλων των παραγόντων του νηπιαγωγείου.

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των διοικητικών και οργανωτικών πρακτικών, με σκοπό την καλή λειτουργία του νηπιαγωγείου, τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο. Ο εντοπισμός προβλημάτων, ελλείψεων, δυσλειτουργιών. Η διαπίστωση πρακτικών καλής διοίκησης του νηπιαγωγείου.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη (σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.).
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και καταγράφουν τις πληροφορίες (στοιχεία/δεδομένα) που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Καταρτίζουν ερωτηματολόγιο ποιοτικής διερεύνησης των κριτηρίων του δείκτη. Παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεσή του με την

ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Αρχεία σχολείου, Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Συνεδριάσεις εκπαιδευτικών (αριθμός, ημερήσια διάταξη, χρονική διάρκεια, χρονική διασπορά στο σχολικό έτος). Αποτίμηση του βαθμού υλοποίησης των βασικών αποφάσεων

Βαθμός υλοποίησης των βασικών αποφάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων.

Ετήσιος προγραμματισμός δράσεων (υπάρχει και εάν ναι τι περιλαμβάνει;)

Συνεδριάσεις ομάδων διδασκόντων (αριθμός, θέμα, χρονική διάρκεια, χρονική διασπορά στο σχολικό έτος, αριθμός συμμετεχόντων, βασικές αποφάσεις).

Βαθμός υλοποίησης των βασικών αποφάσεων των ομάδων διδασκόντων.

Κατανομή διοικητικού έργου στα μέλη του διδακτικού προσωπικού ανάλογα με την εμπειρία, τις ιδιαίτερες δεξιότητες αλλά και τις ανάγκες του εκπαιδευτικού προσωπικού (περιγραφή κατανομής με σχετική τεκμηρίωση)

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου (πλήθος εμπλεκόμενων, αριθμός και θέμα ομάδων εργασίας, τομείς σχολικής ζωής που διερευνήθηκαν, εργαλεία και μεθοδολογίες που αναπτύχθηκαν)

Βαθμός υλοποίησης της συνεργασίας του Νηπιαγωγείου με το Γραφείο και τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης (αριθμός αιτημάτων, βαθμός διεκπεραίωσης, ταχύτητα διεκπεραίωσης).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Η διεύθυνση του νηπιαγωγείου θέτει συγκεκριμένους στόχους και προτεραιότητες και προγραμματίζει δράσεις για την υλοποίησή τους.				
Οι αποφάσεις είναι αποτέλεσμα συλλογικών και δημοκρατικών διαδικασιών.				
Το διδακτικό προσωπικό του νηπιαγωγείου αξιοποιείται σύμφωνα με τις δεξιότητες και τις εμπειρίες του καθενός.				
Η διεύθυνση του νηπιαγωγείου υποστηρίζει ένα συνεργατικό, συμμετοχικό, συλλογικό πλαίσιο εργασίας όλων των παραγόντων της σχολικής μονάδας.				
Οι εκπαιδευτικοί έχουν συμφωνήσει πάνω σ' ένα γενικό πλαίσιο αρχών του νηπιαγωγείου και εφαρμόζουν τον εσωτερικό κανονισμό του νηπιαγωγείου για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων.				
Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν σε ικανοποιητικό βαθμό στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων που αφορούν τη λειτουργία του νηπιαγωγείου.				
Πριν από τις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, όλοι οι εκπαιδευτικοί ενημερώνονται για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.				
Το είδος των θεμάτων που εντάσσονται στην ημερήσια διάταξη καλύπτουν ικανοποιητικά τα εκάστοτε θέματα που απασχολούν τη Νηπιαγωγείο.				
Ο τρόπος με τον οποίο υλοποιούνται οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων είναι αποτελεσματικός.				
Ο βαθμός συμμετοχής των γονέων στις αποφάσεις του νηπιαγωγείου είναι ικανοποιητικός.				
Θεωρείτε ότι στο νηπιαγωγείο σας εφαρμόζεται ένα ιεραρχικό ή ένα συνεργατικό μοντέλο διοίκησης;				
Προτείνετε με λίγα λόγια τρόπους καλύτερου συντονισμού της σχολικής ζωής.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 2ο : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Δείκτης Αξιολόγησης: 2.3. Αξιοποίηση των Μέσων και των Πόρων

Περιγραφή του δείκτη :

Ο δείκτης αυτός περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την επαρκή αξιοποίηση των μέσων του νηπιαγωγείου. Αναφέρεται στην ιεράρχηση των αναγκών του νηπιαγωγείου, την κατανομή των δαπανών και τη συνεργασία της διοίκησης του νηπιαγωγείου με τη Σχολική Επιτροπή και φορείς της τοπικής κοινωνίας. Εξετάζεται επίσης, η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων χώρων, μέσων και του εξοπλισμού από τους μαθητές και το Σύλλογο Γονέων στο πλαίσιο της ανάπτυξης εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Η ορθολογική διαχείριση των οικονομικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών του νηπιαγωγείου
- Η αξιοποίηση των διαθέσιμων χώρων και του εξοπλισμού του νηπιαγωγείου
- Η συνεργασία του νηπιαγωγείου με τη Σχολική Επιτροπή

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της ορθολογικής διαχείρισης των πόρων και της επαρκούς αξιοποίησης των μέσων του Νηπιαγωγείου για την αποτελεσματική ανάπτυξη του Προγράμματος Σπουδών. Η εξέταση της συνεργασίας του νηπιαγωγείου με τη Σχολική Επιτροπή. Ο εντοπισμός προβλημάτων και ελλείψεων αλλά και η διαπίστωση καλών πρακτικών της διαχείρισης των πόρων και συνεργασιών με τους φορείς.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη (σε σχέση με άλλους δείκτες όπως Υλικοτεχνική υποδομή, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Συζητούν με το Σύλλογο Διδασκόντων, με τη Σχολική Επιτροπή, με γονείς. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, Πρακτικά Σχολικής Επιτροπής, εκπαιδευτι-

κοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Ποσά που διατέθηκαν για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών του νηπιαγωγείου (επισκευές θέρμανση, ύδρευση κ.ά.).

Προσαρμογές του κτιρίου για την κάλυψη έκτακτων ή πρόσθετων αναγκών.

Προσαρμογές του κτιρίου για τη βελτιστοποίηση της ενεργειακής του απόδοσης.

Προσαρμογές για την εξοικονόμηση αναλώσιμων και τελών τηλεπικοινωνιών (οικονομικά αποτελέσματα).

Αξιοποίηση των σχολικών υποδομών από την τοπική κοινότητα (είδος υποδομών, είδος χρήσης, χρήστες, συχνότητα χρήσης).

Εθελοντική εργασία στο νηπιαγωγείο (είδη δράσεων, πάροχοι, συχνότητα).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Η διαχείριση των οικονομικών πόρων γίνεται με τον καλύτερο τρόπο για τις ανάγκες του νηπιαγωγείου.				
Ο Σύλλογος Διδασκόντων εκφράζει γνώμη για τη διαχείριση των πόρων του νηπιαγωγείου.				
Η Σχολική Επιτροπή συνεργάζεται αποτελεσματικά με τα όργανα διοίκησης του νηπιαγωγείου στην κατανομή και στη διαχείριση των πόρων.				
Ο Δήμος ή η Κοινότητα συνεργάζεται αποτελεσματικά με το νηπιαγωγείο στην αξιοποίηση υποδομών και μέσων του νηπιαγωγείου.				
Ο Σύλλογος Γονέων-Κηδεμόνων συνεργάζεται ουσιαστικά με το νηπιαγωγείο στην αξιοποίηση υποδομών και μέσων στο πλαίσιο συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 2ο: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**Δείκτης Αξιολόγησης: 2.4. Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις διαδικασίες και τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο νηπιαγωγείο για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Περιλαμβάνει επίσης στοιχεία για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου με σκοπό τη βελτίωση της επιστημονικής και παιδαγωγικής τους κατάρτισης στο πλαίσιο των απαιτήσεων του εκπαιδευτικού έργου στο νηπιαγωγείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Ανάπτυξη διαδικασιών στήριξης των εκπαιδευτικών στις επιστημονικές και παιδαγωγικές τους ανάγκες

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης επιμορφωτικών προγραμμάτων και της συμμετοχής των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου σε αυτά. Η διαπίστωση του βαθμού της συμμετοχής των εκπαιδευτικών ως επιμορφούμενων ή/και ως επιμορφωτών σε προγράμματα επιμόρφωσης. Η διαπίστωση ελλείψεων και αναγκών αλλά και της ανάδειξης καλών πρακτικών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού προγράμματος, Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη των Παιδιών.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Αρχείο υπηρεσιακής αλληλογραφίας, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Αρχεία Εκπαιδευτικών, Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού προσωπικού, Ημερολόγιο λειτουργίας νηπιαγωγείου.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Ενδοσχολικές επιμορφώσεις (θεματολογία, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, τρόπος οργάνωσης).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις ως επιμορφούμενοι (είδος επιμόρφωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θεματολογία, φορέας παροχής επιμορφωτικού προγράμματος).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις ως επιμορφωτές (είδος επιμόρφωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θεματολογία, φορέας οργάνωσης επιμορφωτικού προγράμματος).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια ως σύνεδροι (θέμα συνεδρίου, διάρκεια, φορέας οργάνωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια ως εισηγητές (θέμα συνεδρίου, διάρκεια, φορέας οργάνωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θέμα εισήγησης).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε ερευνητικά προγράμματα (θεματολογία ερευνητικών προγραμμάτων, διάρκεια προγράμματος, ερευνητικός φορέας, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).

Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων (είδος προγραμμάτων, θεματολογία, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Στο νηπιαγωγείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από ειδικούς επιστήμονες με πρωτοβουλία των Σχολικών Συμβούλων.				
Στο νηπιαγωγείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από ειδικούς επιστήμονες με πρωτοβουλία της διοίκησης του νηπιαγωγείου και του Συλλόγου Διδασκόντων.				
Στο νηπιαγωγείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από εκπαιδευτικούς του νηπιαγωγείου.				
Στο νηπιαγωγείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από εκπαιδευτικούς άλλων νηπιαγωγείων.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον και υποβάλλουν προτάσεις συμμετοχής σε εκπαιδευτικά ερευνητικά προγράμματα.				
Οι εκπαιδευτικοί του νηπιαγωγείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια.				
Το νηπιαγωγείο δημιουργεί συνθήκες επιτυχίας των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί για την επαγγελματική τους ανάπτυξη (π.χ. υποστήριξη της δυνατότητας για από κοινού σχεδιασμό της διδασκαλίας, αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών μέσα από συνεργατικές διαδικασίες κ.ά.).				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 3ο : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Δείκτης Αξιολόγησης: 3.1. Σχέσεις μεταξύ των Εκπαιδευτικών

Περιγραφή του δείκτη :

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που απεικονίζουν τις σχέσεις, οι οποίες αναπτύσσονται μεταξύ των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου και αφορούν στη συνεργασία, στην επικοινωνία, στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν στη διαμόρφωση θετικού κλίματος και ανάπτυξης καλών πρακτικών στο νηπιαγωγείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Ποιότητα επικοινωνίας, δημιουργική συνεργασία και συλλογική δράση
- Τακτικές συναντήσεις και συνεργασία εκπαιδευτικών
- Συνεργασία εκπαιδευτικών με έμφαση σε παιδαγωγικά/διδακτικά θέματα

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου. Εξετάζονται η ποιότητα της επικοινωνίας, οι μορφές συνεργασίας και ανάπτυξης συλλογικότητας μεταξύ των εκπαιδευτικών. Εντοπίζονται προβλήματα και αδυναμίες. Διαπιστώνονται θετικά στοιχεία, όπως η εμπιστοσύνη, ο αλληλοσεβασμός και η αλληλεγγύη.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Θεσμοθετημένες συναντήσεις του Συλλόγου Διδασκόντων ετησίως (αριθμός, είδος, συχνότητα, πεδίο δραστηριότητας)

Θεσμοθετημένες συναντήσεις ομάδων εργασίας εκπαιδευτικών (αριθμός, είδος, συχνότητα, πεδίο δραστηριότητας) ετησίως.

Συνεργασία εκπαιδευτικών σε επιστημονική δραστηριότητα, στην προώθηση εκπαιδευτικών καινοτομιών και στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης

Μη θεσμοθετημένες συνεργασίες μεταξύ εκπαιδευτικών (αριθμός, είδος, συχνότητα, πεδίο δραστηριότητας)

Υποστηρικτικές δράσεις προς νέους εκπαιδευτικούς στο Νηπιαγωγείο (είδος, περιγραφή, πλήθος συμμετεχόντων).

Ενθάρρυνση από τη διοίκηση του νηπιαγωγείου ανάληψης πρωτοβουλιών από εκπαιδευτικούς (πλήθος, είδος πρωτοβουλιών, πλήθος συμμετεχόντων).

Συνεργασία και συμμετοχή σε κοινά οργανωμένες δράσεις με την τοπική κοινωνία

Προσφορές αλληλεγγύης μεταξύ εκπαιδευτικών (π.χ. κάλυψη διδακτικών υποχρεώσεων σε περίπτωση ασθένειας, αιμοδοσία, έρανοι κλπ.)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν τακτικά σε συναντήσεις και συνεργάζονται μεταξύ τους για διάφορα εκπαιδευτικά ζητήματα σε κλίμα αλληλοσεβασμού και συλλογικότητας.				
Το περιεχόμενο της συνεργασίας των εκπαιδευτικών αφορά κυρίως παιδαγωγικά/διδασκτικά θέματα, αλλά και θέματα που αφορούν την αποτελεσματική λειτουργία του νηπιαγωγείου, όπως κατανομή του προγράμματος και καθηκόντων, καθώς και αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που προκύπτουν στο πλαίσιο της σχολικής ζωής.				
Ανάμεσα στο μόνιμο προσωπικό και τους αναπληρωτές/ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς αναπτύσσονται σχέσεις υποστήριξης και συνεργασίας που βοηθούν τους νέους εκπαιδευτικούς στην προσαρμογή τους στο σχολείο.				
Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων ισχύουν δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και καλλιεργείται η συλλογικότητα.				
Οι σχέσεις και οι συνεργασίες μεταξύ των εκπαιδευτικών έχουν συμβάλει θετικά στην ενίσχυση των δράσεων και στο άνοιγμα του νηπιαγωγείου στην κοινωνία.				
Μεταξύ των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου έχει αναπτυχθεί υψηλός βαθμός αλληλεγγύης.				
Η διοίκηση του νηπιαγωγείου ενθαρρύνει και αφήνει χώρο για πρωτοβουλίες στους εκπαιδευτικούς.				
Στο νηπιαγωγείο είναι συνηθισμένο φαινόμενο να ανταλλάσσεται εκπαιδευτικό υλικό μεταξύ των εκπαιδευτικών (π.χ. σημειώσεις, βιβλία).				
Προτείνετε με λίγα λόγια τρόπους ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου σας.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 3ο : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**Δείκτης Αξιολόγησης: 3.2.1. Σχέσεις μεταξύ Εκπαιδευτικών-Παιδιών
3.2.2. Σχέσεις μεταξύ των Παιδιών****Περιγραφή του δείκτη:**

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις τυπικές και άτυπες σχέσεις που αναπτύσσονται στο νηπιαγωγείο μεταξύ εκπαιδευτικών και παιδιών και των παιδιών μεταξύ τους. Αναφέρεται σε ζητήματα συνεργασίας, επικοινωνίας, εκτίμησης και εμπιστοσύνης μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών στοιχεία που συμβάλλουν θετικά στη βελτίωση των σχέσεων και της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην υποστήριξη από το νηπιαγωγείο κοινωνικών και ρυθμιστικών πρακτικών που ευνοούν τη βελτίωση του κλίματος και την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και παιδιών, καθώς και των παιδιών μεταξύ τους στο πλαίσιο της σχολικής ζωής.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για δημιουργική συνεργασία εκπαιδευτικών - παιδιών (π.χ. οργάνωση εκδηλώσεων, ανάπτυξη σχεδίων εργασίας, οργάνωση του εσωτερικού χώρου του νηπιαγωγείου, διευθέτηση προβλημάτων στην τάξη)
- Συμμετοχή των παιδιών στη διαμόρφωση των ρυθμιστικών πρακτικών που διέπουν τη σχολική ζωή
- Δημιουργική συνεργασία των παιδιών μεταξύ τους

Σκοπός/ Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση των τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών του νηπιαγωγείου και μεταξύ των παιδιών. Εξετάζονται οι μορφές επικοινωνίας και συνεργασίας, η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και δράσεων, η διαχείριση προβλημάτων στο πλαίσιο των ρυθμιστικών αρχών που διέπουν τη σχολική ζωή. Εντοπίζονται προβλήματα και αδυναμίες και διαπιστώνονται θετικά στοιχεία, όπως η ενίσχυση της συλλογικότητας, η ενθάρρυνση της συμμετοχής και η ανάπτυξη δημιουργικών συνεργασιών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες όπως: Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και καταγράφουν τις πληροφορίες (στοιχεία/δεδομένα) που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Μελετούν στοιχεία από την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών και το πλαίσιο λειτουργίας της σχολικής ζωής. Καταρτίζουν ερωτηματολόγιο ποιοτικής διερεύνησης των κριτηρίων του δείκτη για τους εκπαιδευτικούς. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεσή του με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, εκπαιδευτικοί, μαθητές κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Δείκτης : 3.2.1. Σχέσεις Εκπαιδευτικών - Παιδιών

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Ποσοστό παιδιών που ενσωματώνεται επιτυχώς στο πρόγραμμα και τις απαιτήσεις του νηπιαγωγείου
Χρόνος επιτυχούς προσαρμογής των νηπίων στο πρόγραμμα και τις απαιτήσεις του νηπιαγωγείου
Συνεργασίες εκπαιδευτικών και παιδιών σε δραστηριότητες στο πλαίσιο της σχολικής ζωής (είδος, περιγραφή, πλήθος συμμετεχόντων)
Περιστατικά απομόνωσης ορισμένων παιδιών (αριθμός, συχνότητα, διάρκεια)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη από τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4
Οι εκπαιδευτικοί διαχειρίζονται τα προβλήματα στο χώρο του νηπιαγωγείου με ευαισθησία, διακριτικότητα αλλά και την απαιτούμενη συνέπεια με γνώμονα την ομαλή λειτουργία του νηπιαγωγείου.				
Οι σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών διέπονται από τις αρχές της δικαιοσύνης, της αξιοκρατίας και της εμπιστοσύνης.				
Τα παιδιά τηρούν τους κανόνες που συνδιαμορφώθηκαν από τα ίδια και τη/τον νηπιαγωγό.				
Τα παιδιά θεωρούν φίλη τους τη/τον νηπιαγωγό και συνεργάζονται αρμονικά μαζί της.				
Οι πρωτοβουλίες της/του νηπιαγωγού συνέβαλαν στο να αυξηθεί ο βαθμός υπευθυνότητας, αυτοπεποίθησης και συμμετοχής των παιδιών.				
Γενικά πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση εκπαιδευτικών-παιδιών στο νηπιαγωγείο σας;				
Προτείνετε με λίγα λόγια τρόπους βελτίωσης και ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των παιδιών στο νηπιαγωγείο σας.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

Δείκτης : 3.2.2. Σχέσεις μεταξύ των Παιδιών

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Συγκρούσεις μεταξύ των παιδιών που απασχόλησαν τον Σύλλογο Διδασκόντων του νηπιαγωγείου (αριθμός, συχνότητα).

Περιστατικά αλληλεγγύης μεταξύ των παιδιών (περιγραφή, πλήθος συμμετεχόντων, αποτελέσματα).

Παρατήρηση στην αυλή του νηπιαγωγείου

Προτείνεται η παρατήρηση της συμπεριφοράς των παιδιών στα διαλείμματα σε διαφορετικές χρονικές στιγμές της σχολικής χρονιάς με σκοπό την καταγραφή περιστατικών σύγκρουσης μεταξύ παιδιών ή ειρηνικής ομαδικής δραστηριότητας (μορφή, αριθμός συμμετεχόντων, διάρκεια, χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων).

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Τα παιδιά αισθάνονται άνετα και φιλικά μεταξύ τους				
Τα παιδιά κάνουν νέους φίλους στο νηπιαγωγείο.				
Στα παιδιά αρέσει να δουλεύουν σε ομάδες.				
Όλα τα παιδιά γίνονται αποδεκτά από τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή, το χρώμα τους ή τις μαθησιακές δυσκολίες που έχουν.				
Τα παιδιά του νηπιαγωγείου μας είναι ενωμένα και δεν χωρίζονται σε αντιμαχόμενες παρέες.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 3ο : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Δείκτης Αξιολόγησης: 3.3. Σχέσεις μεταξύ Νηπιαγωγείου – Γονέων

Περιγραφή του δείκτη :

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ του νηπιαγωγείου και των γονέων/κηδεμόνων και αποτυπώνουν τη συνεργασία, την επικοινωνία, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία εμπιστοσύνη, στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν στη διαμόρφωση θετικού κλίματος και στην ανάπτυξη καλών πρακτικών στο νηπιαγωγείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Αποτελεσματικοί μηχανισμοί τακτικής και αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ νηπιαγωγείου και γονέων
- Ποιότητα πληροφοριών που ανταλλάσσονται με τους γονείς
- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για δημιουργική συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση των τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ του νηπιαγωγείου και των γονέων. Εξετάζονται οι μηχανισμοί τακτικής και αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ νηπιαγωγείου και γονέων, η ποιότητα των πληροφοριών και η ανάπτυξη δημιουργικών συνεργασιών. Εντοπίζονται προβλήματα και αδυναμίες (έλλειμμα επικοινωνίας και εμπιστοσύνης). Διαπιστώνονται θετικά στοιχεία, όπως η σωστή πληροφόρηση, η κατανόηση και η συνεργασία.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Υποστήριξη της Επιστημονικής -Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη για τους εκπαιδευτικούς και για τους γονείς. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού προσωπικού, Πρακτικά Συνεδριάσεων του Συλλόγου Γο-

νέων και Κηδεμόνων, εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Οργανωμένες συναντήσεις διδασκόντων-γονέων (αριθμός, συχνότητα, ενημέρωση της προόδου και ατομικής εξέλιξης των παιδιών, διάρκεια)

Άτυπες συναντήσεις ομάδων εργασίας εκπαιδευτικών-γονέων/κηδεμόνων (αριθμός, είδος, συχνότητα, πεδίο δραστηριότητας) ετησίως

Ειδικές διευθετήσεις του νηπιαγωγείου για εξυπηρέτηση των γονέων, ενημερωτικό υλικό του νηπιαγωγείου προς τους γονείς, εκδηλώσεις του νηπιαγωγείου με ομάδα-στόχο τους γονείς (διαλέξεις κ.ά.)

Κοινές πρωτοβουλίες του νηπιαγωγείου με το Σύλλογο Γονέων (αριθμός, περιγραφή, αποτελέσματα)

Ανταπόκριση του νηπιαγωγείου σε αιτήματα του Συλλόγου Γονέων ή μεμονωμένων γονέων (πλήθος αιτημάτων, περιγραφή, τρόπος ανταπόκρισης του νηπιαγωγείου).

Ενστάσεις γονέων σε αποφάσεις του νηπιαγωγείου (πλήθος, θέμα, τρόποι ανταπόκρισης του νηπιαγωγείου)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Το νηπιαγωγείο αναπτύσσει μηχανισμούς διερεύνησης των απόψεων και θέσεων των γονέων/κηδεμόνων.				
Διασφαλίζεται τακτική και αμφίδρομη ροή πληροφοριών ανάμεσα στους γονείς και το νηπιαγωγείο για την ανάπτυξη και πρόοδο των παιδιών.				
Οι γονείς δείχνουν ενδιαφέρον για να ενημερώνονται σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους στο νηπιαγωγείο.				
Οι γονείς συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες και τις πρωτοβουλίες του νηπιαγωγείου.				
Οι γονείς είναι αρωγοί στο έργο των εκπαιδευτικών.				
Οι γονείς δείχνουν κατανόηση για τα προβλήματα του νηπιαγωγείου.				
Συνολικά πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση σας με τους γονείς των νηπίων του νηπιαγωγείου;				
Προτείνετε με λίγα λόγια τρόπους ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ του νηπιαγωγείου σας και των γονέων.				

Σημαντικές για την αξιοπιστία της αποτίμησης αυτού του δείκτη είναι και οι ερωτήσεις που ανιχνεύουν τη γνώμη των γονέων και την εμπειρία τους από την επικοινωνία που έχουν με τους εκπαιδευτικούς και παιδαγωγούς των παιδιών τους, καθώς και την εμπιστοσύνη που έχουν απέναντι στο διδακτικό προσωπικό και τη διοίκηση του νηπιαγωγείου.

Ερωτηματολόγιο γονέων				
Πόσο συμφωνείτε με κάθε μια από τις παρακάτω δηλώσεις:	1	2	3	4
Το νηπιαγωγείο κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να με κρατάει ενήμερο για τις δραστηριότητές του.				
Το νηπιαγωγείο κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να με κρατάει ενήμερο για τη φοίτηση του παιδιού μου.				
Οι πληροφορίες που παρέχονται από τους εκπαιδευτικούς στις τυπικές και άτυπες συναντήσεις με τους γονείς απαντούν στα ερωτήματα των γονέων.				

Οι προγραμματισμένες συναντήσεις εκπαιδευτικών και γονέων είναι προσεκτικά οργανωμένες.				
Αισθάνομαι άνετα και φιλικά, όποτε επισκέπτομαι το νηπιαγωγείο, για να ρωτήσω για την πρόοδο του παιδιού μου.				
Πόσο συχνά επικοινωνείτε με το νηπιαγωγείο του παιδιού σας; α. Κάθε εβδομάδα β. Κάθε μήνα γ. Κάθε τρίμηνο δ. Σπάνια				
Συνολικά πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση σας με Το νηπιαγωγείο του παιδιού σας;				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Ημερολόγιο εκπαιδευτικών

Κρατείται ημερολόγιο συναντήσεων ή επαφών (τηλεφωνικών ή ηλεκτρονικών) των εκπαιδευτικών με γονείς για κάποιο χρονικό διάστημα (π.χ. 3 μήνες), όπου σημειώνεται η ημερομηνία της συνάντησης, οι συμμετέχοντες (ανώνυμα, π.χ. ζευγάρι γονέων νηπίου), τα βασικά θέματα στα οποία περιστράφηκε η συζήτηση με τους γονείς, καθώς και το γενικό κλίμα της συζήτησης (φιλικό, τυπικό, έντασης).

Στις οργανωμένες μαζικές συναντήσεις με γονείς και κηδεμόνες των παιδιών μπορεί απλώς να καταγραφεί ο βαθμός συμμετοχής των γονέων και τα «μη τυπικά» περιστατικά της επαφής με γονείς.

Πρόσθετα στοιχεία Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία και ερωτήματα διερεύνησης των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.
Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 3ο : ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Δείκτης Αξιολόγησης: 3.4. Σχέσεις μεταξύ Νηπιαγωγείου - Φορέων

Περιγραφή του δείκτη :

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις σχέσεις, οι οποίες αναπτύσσονται μεταξύ του νηπιαγωγείου και των θεσμικών φορέων της τοπικής και της ευρύτερης κοινωνίας, καθώς και με τις εκπαιδευτικές αρχές και φορείς. Το νηπιαγωγείο λειτουργεί στο πλαίσιο ενός ευρύτερου εκπαιδευτικού, κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, διαμορφώνει σχέσεις συνεργασίας, αξιοποιεί τις δυνατότητες που του παρέχονται και συμμετέχει ενεργά σε δραστηριότητες της κοινωνίας.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

Εποικοδομητική επικοινωνία και συνεργασία με εκπαιδευτικές αρχές και φορείς, την τοπική και ευρύτερη κοινωνία (συχνότητα, περιεχόμενο και ποιότητα της επικοινωνίας)

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ του νηπιαγωγείου, των εκπαιδευτικών αρχών και φορέων της τοπικής και της ευρύτερης κοινωνίας. Εξετάζονται οι μορφές επικοινωνίας, το περιεχόμενο της συνεργασίας και οι διαδικασίες αλληλεπίδρασης. Εντοπίζονται προβλήματα και αδυναμίες (έλλειμμα επικοινωνίας, περιορισμένη συνεργασία). Διαπιστώνουμε θετικά στοιχεία, όπως η σωστή ενημέρωση, η σταθερή υποστήριξη, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και η ανάπτυξη καλών πρακτικών συνεργασίας.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες όπως Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Υποστήριξη της Επιστημονικής -Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων κ.ά.,.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και καταγράφουν τις πληροφορίες (στοιχεία/δεδομένα) που σχετίζονται με τα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Καταρτίζουν ερωτηματολόγιο ποιοτικής διερεύνησης των κριτηρίων του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεσή του με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, εκπαιδευτικοί, αρχεία φορέων, ανακοινώσεις φορέων της τοπικής κοινωνίας, τοπικά ΜΜΕ κ.ά.

Εργαλεία: Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.
Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Συναντήσεις της Προϊσταμένης του νηπιαγωγείου με τις εκπαιδευτικές αρχές (αριθμός, συχνότητα, θέμα, διάρκεια, συμμετοχή, εμπλεκόμενοι). Βαθμός υλοποίησης αποφάσεων
Συναντήσεις της Προϊσταμένης του νηπιαγωγείου με εκπροσώπους του Δήμου/ή και της Σχολικής Επιτροπής (αριθμός, συχνότητα, θέμα, βασικές αποφάσεις)
Συνεργασίες των εκπαιδευτικών με τις Σχολικές Συμβούλους (αριθμός, συχνότητα, θέμα, διάρκεια, συμμετοχή, εμπλεκόμενοι). Βαθμός υλοποίησης αποφάσεων
Συνεργασίες του νηπιαγωγείου με άλλα νηπιαγωγεία (αριθμός, συχνότητα, θέμα, διάρκεια, συμμετοχή, εμπλεκόμενοι)
Συνεργασίες του νηπιαγωγείου με εκπαιδευτικούς φορείς, όπως Πανεπιστήμια, κ.ά. (αριθμός, συχνότητα, θέμα, διάρκεια)
Κοινές πρωτοβουλίες Νηπιαγωγείου με φορείς της τοπικής κοινωνίας (αριθμός, θέμα, περιγραφή, συμμετέχοντες)
Γνωστοποίηση των δράσεων της σχολικής κοινότητας στην τοπική κοινωνία (μέσα, είδη δράσεων, βαθμός προβολής).
<u>Ανάλυση εγγράφων</u> <ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή αναφορών τοπικών μέσων μαζικής ενημέρωσης στο Νηπιαγωγείο και ανάλυση της θεματολογίας τους (πτυχή της σχολικής ζωής που αναφέρονται) και του τόνου (θετική, τυπική, αρνητική) της αναφοράς. • Συλλογή αναφορών που γίνονται για τη Νηπιαγωγείο στα Πρακτικά του Δημοτικού Συμβουλίου, στις ανακοινώσεις τοπικών φορέων και ανάλυση της θεματολογίας τους, καθώς και του τόνου (θετικός, τυπικός, αρνητικός) της κάθε αναφοράς.

Πρόσθετα στοιχεία Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.
--

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Το νηπιαγωγείο συνεργάζεται συχνά και αποτελεσματικά με τις Σχολικές Συμβούλους για την υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών.				
Το νηπιαγωγείο αξιοποιεί τους υφιστάμενους φορείς υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου (Υπεύθυνους και κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, ΚΕΔΔΥ κ.ά.).				
Το νηπιαγωγείο συνεργάζεται με άλλα νηπιαγωγεία ή εκπαιδευτικά ιδρύματα για ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων.				
Το νηπιαγωγείο συμμετέχει ενεργά στη ζωή της κοινότητας και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για κοινές δράσεις με φορείς της τοπικής κοινωνίας.				
Η συνεργασία του νηπιαγωγείου με τις εκπαιδευτικές αρχές και εκπαιδευτικούς φορείς (Πανεπιστήμια κ.ά.) είναι ουσιαστική.				
Η συνεργασία του νηπιαγωγείου με το Δήμο ή/και τη Σχολική Επιτροπή είναι εποικοδομητική.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ**Δείκτης Αξιολόγησης: 4.1. Εφαρμογή Προγράμματος Σπουδών****Περιγραφή του δείκτη :**

Ο δείκτης συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τον βαθμό επίτευξης των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών. Αναφέρεται σε παραμέτρους όπως η λειτουργικότητα του Προγράμματος Σπουδών του νηπιαγωγείου, η τήρηση των χρονικών περιόδων του ημερήσιου προγράμματος, οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν, οι διαδικασίες παρακολούθησης της ολόπλευρης ανάπτυξης των παιδιών.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

Επιδιώξεις που υλοποιήθηκαν και δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν ανά γνωστική περιοχή του Προγράμματος Σπουδών

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση της επίτευξης των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών στην τάξη. Η μελέτη παραμέτρων που επηρεάζουν τις διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος Σπουδών και της τήρησης του ωρολογίου προγράμματος. Η διαπίστωση ικανοποιητικών αποτελεσμάτων ως απόρροια καλών πρακτικών και ομαλής λειτουργίας του νηπιαγωγείου.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών, κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Αρχεία σχολείου, Πρακτικά συνεδριάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων, Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Βαθμός τήρησης χρονικών περιόδων του ημερήσιου προγράμματος ανά τμήμα.

Ποσοστό δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του ημερησίου προγράμματος

Βαθμός παρακολούθησης των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών ανά γνωστική περιοχή/θεματική ενότητα και ανά τμήμα

Μέθοδοι παρακολούθησης της ολόπλευρης ανάπτυξης των νηπίων (είδη, συχνότητα χρήσης, προδιαγραφές και καθοδήγηση) και ανίχνευση πιθανών μαθησιακών δυσκολιών

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι σκοποί και οι μαθησιακές επιδιώξεις ανά γνωστική περιοχή/θεματική ενότητα/δραστηριότητα του Προγράμματος Σπουδών είναι διατυπωμένοι με τρόπο σαφή και ολοκληρωμένο.				
Το διδακτικό και υποστηρικτικό υλικό ανά γνωστική περιοχή/θεματική ενότητα/δραστηριότητα αντιστοιχεί και συμφωνεί με τους σκοπούς, τους στόχους και το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών.				
Το βιβλίο του εκπαιδευτικού παρέχει σαφείς οδηγίες και αποτελεσματική στήριξη στο έργο του εκπαιδευτικού.				
Το Πρόγραμμα Σπουδών παρέχει ευελιξία και δυνατότητες πρωτοβουλίας στους εκπαιδευτικούς.				
Αναφέρετε τις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιήσατε για την παρακολούθηση της ολόπλευρης ανάπτυξης των παιδιών.				
Να περιγράψετε κριτικά τους παράγοντες οι οποίοι, κατά την άποψή σας, επέδρασαν αρνητικά στην επίτευξη των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών και των δραστηριοτήτων που αναπτύξατε.				
Να περιγράψετε κριτικά τους παράγοντες οι οποίοι, κατά την άποψή σας, επέδρασαν θετικά στην επίτευξη των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών και των δραστηριοτήτων που αναπτύξατε.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.2. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών

Περιγραφή του δείκτη :

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη και την εφαρμογή διδακτικών πρακτικών στη τάξη. Η ποιότητα της διδασκαλίας επηρεάζεται από παραμέτρους, όπως η ιδιαιτερότητα της γνωστικής περιοχής, το γενικό αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών της τάξης, το εκπαιδευτικό υλικό, ο αποτελεσματικός σχεδιασμός και η διδακτική μεθοδολογία. Συνδέεται επίσης με τις στρατηγικές οργάνωσης της τάξης, την ανάπτυξη των παιδαγωγικών σχέσεων, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής πράξης.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας :

- Σχεδιασμός και δόμηση της διδασκαλίας
- Εφαρμογή ποικίλων διδακτικών μεθόδων
- Διάδραση εκπαιδευτικού – μαθητή και εμπλοκή του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης
- Ενεργητική εμπλοκή των παιδιών στην ανάπτυξη του προγράμματος,
- Αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου και των μέσων διδασκαλίας

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής διδακτικών πρακτικών στην τάξη. Η μελέτη παραμέτρων που χαρακτηρίζουν την ποιότητα της διδασκαλίας (μέθοδος, χρήση μέσων, δυναμική της τάξης, κλίμα της τάξης, διαχείριση του διδακτικού χρόνου, διαφοροποίηση της διδασκαλίας, εισαγωγή καινοτομιών). Η εξέταση του βαθμού εμπλοκής των παιδιών στις διαδικασίες της μάθησης, με σκοπό τον εντοπισμό προβλημάτων και αδυναμιών. Η διαπίστωση ικανοποιητικών αποτελεσμάτων ως απόρροια καλών πρακτικών και ομαλής λειτουργίας της τάξης.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων, Υποστήριξη της Επιστημονικής -Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης

κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Αρχεία σχολείου, Ημερολόγιο Νηπιαγωγού, Οδηγός Νηπιαγωγού Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και Δημιουργίας Περιβάλλοντος Μάθησης, Ατομικοί Φάκελοι Παιδιών, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Παραγωγή σχεδίων ή σεναρίων διδασκαλίας, εφαρμογή διδακτικού υλικού νηπιαγωγείου, χρήση πρόσθετου διδακτικού υλικού, χρήση εποπτικών μέσων, ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικές επισκέψεις (τόπος, σύνδεση με στόχους προγράμματος, δραστηριότητες στο πεδίο)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει τη διδασκαλία τόσο σε ετήσια βάση όσο και σε επίπεδο γνωστικής περιοχής. Προγραμματίζει τη διδασκαλία σε σχέση με τις μαθησιακές επιδιώξεις, τις χρονικές περιόδους και το μαθητικό δυναμικό της τάξης του.				
Ο εκπαιδευτικός προετοιμάζει συστηματικά τη διδασκαλία του σε εβδομαδιαία και ημερήσια βάση, καθορίζοντας σαφείς μαθησιακές επιδιώξεις και τρόπους επίτευξής τους.				
Χρησιμοποιείται ποικιλία διδακτικών μεθόδων ανάλογα με το περιεχόμενο των επιδιώξεων και των δραστηριοτήτων, τις ιδιαιτερότητες, τις μαθησιακές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών.				
Ο εκπαιδευτικός οργανώνει και αξιοποιεί αποτελεσματικά το διδακτικό χρόνο για την υλοποίηση των επιδιώξεων του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών.				
Ο εκπαιδευτικός καταβάλλει συστηματική προσπάθεια, ώστε να προκαλείται το ενδιαφέρον των παιδιών για μάθηση στο μεγαλύτερο μέρος του ημερησίου προγράμματος.				
Οι δραστηριότητες του προγράμματος είναι αναπτυξιακά και παιδαγωγικά κατάλληλες				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

Το παράδειγμα που ακολουθεί προτείνεται ως σχέδιο παρατήρησης στην τάξη. Πρέπει να σημειωθεί ότι η παρατήρηση γίνεται με ανταλλαγή επισκέψεων εκπαιδευτικών στην τάξη μετά από συμφωνία μεταξύ τους. Οι ερωτήσεις για την αποτίμηση αυτού του δείκτη αναφέρονται στην ιδιαιτερότητα της γνωστικής περιοχής, το αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών της τάξης, στο σχεδιασμό του προγράμματος και την διδακτική μεθοδολογία και το εκπαιδευτικό υλικό, τα μέσα διδασκαλίας. Συνδέονται επίσης με τις στρατηγικές οργάνωσης της εργασίας στην τάξη, την ανάπτυξη των παιδαγωγικών σχέσεων, καθώς τις διαδικασίες αξιολόγησης και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής πράξης.

Ενδεικτικοί άξονες σχεδίου παρατήρησης από τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4
Διερεύνηση της προϋπάρχουσας γνώσης και εμπειρίας των παιδιών				
Εσωτερική συνοχή της διδασκαλίας (ομαλή μετάβαση από θέμα σε θέμα σύμφωνα με τη λογική της ενότητας και τη δυναμική της τάξης). Επιλογή δραστηριοτήτων που να έχουν νόημα για τα παιδιά και να τα οδηγούν ένα βήμα πιο πέρα από το επίπεδο που το καθένα τους έχει αναπτύξει				
Παροχή κινήτρων – Ενθάρρυνση παιδιών Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των παιδιών και της εμπιστοσύνης στον εαυτό τους				
Γλωσσικό επίπεδο της διδασκαλίας (προσιτό και σύμφωνα με το αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών).				
Γνωστικό επίπεδο (σύμφωνα με ό,τι υποδεικνύεται στο εγκεκριμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα). Λειτουργική διευθέτηση του χώρου για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων				
Χρήση πρόσθετων διδακτικών υλικών και εποπτικών μέσων (συναφών με τους στόχους του προγράμματος, και του αναπτυξιακού επιπέδου των παιδιών				
Ανάπτυξη κατάλληλων αναπτυξιακά και παιδαγωγικά δραστηριοτήτων συναφών με τους στόχους του Προγράμματος				
Ενεργητική συμμετοχή των παιδιών στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται.				
Αλληλεπιδράσεις εκπαιδευτικού και παιδιών κατά τη διάρκεια ανάπτυξης των δραστηριοτήτων.				
Διαχείριση του διαθέσιμου χρόνου λαμβάνοντας υπόψη τις α-				

νάγκες, τους προσωπικούς ρυθμούς και τη διατήρηση του ενδιαφέροντος των παιδιών				
Διαφοροποίηση της διδασκαλίας ανάλογα με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των παιδιών.				

Σημ. : Για κάθε μια από τις παραπάνω διαστάσεις, όπου η αξιολόγηση είναι 1 = Αδύναμη ή 2 = Μέτρια, προτείνεται να γίνονται συγκεκριμένες επισημάνσεις, που να τεκμηριώνουν την κρίση του συναδέλφου, ο οποίος στη συγκεκριμένη περίπτωση δρα ως κριτικός φίλος.

Επίσης, προτείνεται οι επισκέψεις μεταξύ συναδέλφων να είναι αμοιβαίες και να πραγματοποιούνται μετά από συμφωνία σε κενά του διδακτικού ωραρίου του επισκέπτη.

Τα αποτελέσματα θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να παρουσιάζονται ανώνυμα ανά ειδικότητα διδασκόντων ή ανά ομοειδείς ειδικότητες διδασκόντων ανά τάξη.

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία και ερωτήματα διερεύνησης των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.3. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Παιδαγωγικών Πρακτικών και Πρακτικών Αξιολόγησης των Παιδιών

Περιγραφή του δείκτη:

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στην οργάνωση και λειτουργία της τάξης και περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των παιδιών. Συνδέεται με παραμέτρους, όπως η διαμόρφωση πλαισίου λειτουργίας, η ανάπτυξη κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος και δράσεων υποστήριξης των παιδιών, η καταγραφή της προόδου των παιδιών, η ποιότητα της αξιολογικής διαδικασίας με την υιοθέτηση ποικίλων αξιολογικών μεθόδων ανάλογα με το αντικείμενο της διδασκαλίας και τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών, με σκοπό την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και την εξέλιξη των παιδιών.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Χρήση ποικίλων στρατηγικών οργάνωσης της εργασίας στην τάξη
- Παιδαγωγική σχέση εκπαιδευτικού-παιδιών
- Χρήση ποικίλων μεθόδων αξιολόγησης
- Συστηματική καταγραφή της προόδου των παιδιών
- Ανατροφοδότηση των παιδιών για την εργασία τους στην τάξη
- Αξιοποίηση των πληροφοριών που προκύπτουν από την αξιολόγηση για ανατροφοδότηση της διδασκαλίας

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των παιδιών στην τάξη. Η μελέτη παραμέτρων που χαρακτηρίζουν την οργάνωση της τάξης (πλαίσιο λειτουργίας, διαχείριση του χρόνου, κλίμα της τάξης, αξιοποίηση του δυναμικού της ομάδας, δράσεις ενίσχυσης και υποστήριξης των παιδιών, διαμορφωτική αξιολόγηση, ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού έργου). Ο εντοπισμός προβλημάτων και αδυναμιών αλλά και η διαπίστωση ικανοποιητικών αποτελεσμάτων ως απόρροια καλών πρακτικών και ομαλής λειτουργίας της τάξης.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Υποστήριξη της Επιστημονικής -Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη για τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Αρχεία του νηπιαγωγείου, Ημερολόγιο Νηπιαγωγού, καταγραφές, Οδηγός Νηπιαγωγού Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και Δημιουργίας Περιβάλλοντος Μάθησης, Ατομικοί Φάκελοι παιδιών/τριών, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Αρχεία τήρησης στοιχείων για τα παιδιά ανά πεδίο δραστηριότητας και τάξη (είδη αρχείων, είδος πληροφοριών που συλλέγονται, διαδικασίες, χρήση των αρχείων)

Αξιολόγηση παιδιών (μορφές αξιολόγησης, συχνότητα)

Δράσεις εξατομικευμένης ή διαφοροποιημένης υποστήριξης των παιδιών (μορφές δράσεων, συχνότητα)

Κανονισμός λειτουργίας της τάξης (περιεχόμενο, τρόποι εφαρμογής)

Τρόποι διάχυσης της ενημέρωσης προς γονείς, όπως ενημερωτικό δελτίο, πίνακες ανακοινώσεων, ιστοσελίδα, τηλεφωνικές επαφές (μορφές, περιεχόμενο, συχνότητα)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Στην αρχή της χρονιάς τα παιδιά και οι γονείς ενημερώνονται σχετικά με το πλαίσιο και τους κανονισμούς λειτουργίας του νηπιαγωγείου.				
Χρησιμοποιούνται ποικίλα οργανωτικά σχήματα στην τάξη (διδασκαλία στο σύνολο της τάξης ως ομάδας, εξατομικευμένη διδασκαλία, διδασκαλία με ομάδες εργασίας) ανάλογα με τις επιδιώξεις, τις δραστηριότητες και τις ανάγκες του κάθε παιδιού.				
Τα παιδιά νιώθουν ευχάριστα και άνετα μέσα στην τάξη και στους εξωτερικούς χώρους του νηπιαγωγείου.				
Τα παιδιά δείχνουν ενδιαφέρον και ευχαρίστηση για τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται και τις ολοκληρώνουν με κέφι.				
Τα παιδιά συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες και συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και μεγέθους.				
Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει και επιβραβεύει άμεσα τη συνεισφορά του κάθε παιδιού στη εκπαιδευτική διαδικασία και γενικότερα στη σχολική ζωή.				
Οι πληροφορίες που προκύπτουν από την καθημερινή παρατήρηση αξιοποιούνται για την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και την ενίσχυση των παιδιών.				
Παρακολουθείται η ατομική πρόοδος του παιδιού (ή ομάδας παιδιών) και με βάση την πρόοδο αυτή αναπτύσσονται δράσεις εξατομικευμένης ή διαφοροποιημένης υποστήριξης.				
Τηρούνται ατομικοί φάκελοι με στοιχεία που αφορούν την ποιότητα της εργασίας, την πρόοδο και τα επιτεύγματα των παιδιών.				
Τα παιδιά συζητούν με τους εκπαιδευτικούς τακτικά για την ποιότητα της εργασίας τους και την πρόδοό τους.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.4. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων.

Περιγραφή του δείκτη :

Ο δείκτης αναφέρεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων που συμπληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών στο νηπιαγωγείο. Διερευνώνται οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που αφορούν στην εφαρμογή καινοτομιών, στη συμμετοχή σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα και υποστηρίζουν την κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη των παιδιών και το άνοιγμα του νηπιαγωγείου στην κοινωνία..

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Υιοθέτηση καινοτομιών (ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών, υποστήριξη καινοτομικών αλλαγών)
- Προώθηση της ισότητας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και του ενεργού δημοκρατικού πολίτη

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη::

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής καινοτόμων παιδαγωγικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων Η μελέτη δραστηριοτήτων που συμπληρώνουν κι ενισχύουν το Πρόγραμμα Σπουδών (συμμετοχή σε προαιρετικά προγράμματα, εφαρμογή καινοτομιών, πολιτιστικές δραστηριότητες, κοινωνικές παρεμβάσεις). Η διαπίστωση ελλείψεων και αδυναμιών από την πλευρά του νηπιαγωγείου αλλά και της ανάληψης πρωτοβουλιών και καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Προγράμματος Σπουδών, Συντονισμός Σχολικής Ζωής, κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Αρχεία του νηπιαγωγείου, Ημερολόγιο σχολικής ζωής, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Πολιτιστικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, θεματική εξειδίκευση)

Αθλητικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, διακρίσεις του νηπιαγωγείου).

Ομιλίες-διαλέξεις (αριθμός, θέμα, προσκεκλημένοι, πλήθος συμμετεχόντων)

Προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε τοπικό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. Περιβαλλοντική Αγωγή, Αγωγή Υγείας κ.λπ.) που συμμετείχε Το νηπιαγωγείο (είδος, αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο)

Επισκέψεις σε τόπους κοινωνικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος (αριθμός, θέμα, δραστηριότητες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την επίσκεψη)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τους ιδιαίτερες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Οι εκπαιδευτικοί εναρμονίζονται με τις καινοτομικές αλλαγές που επιτελούνται στο Νηπιαγωγείο και διευκολύνουν την εφαρμογή τους.				
Οι εκπαιδευτικοί δοκιμάζουν και πειραματίζονται σε νέες μεθόδους υιοθετώντας στη διδακτική πρακτική σύγχρονες επιστημονικές τάσεις.				
Στο νηπιαγωγείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.				
Στο νηπιαγωγείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των παιδιών σε πολιτιστικές εκδηλώσεις.				
Στο νηπιαγωγείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των παιδιών σε αθλητικές εκδηλώσεις.				
Στο νηπιαγωγείο επιδιώκεται η πραγματοποίηση επισκέψεων των παιδιών σε τόπους κοινωνικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 5ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.1. Φοίτηση και Διαρροή των Παιδιών

Περιγραφή του δείκτη :

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται στις πρακτικές που αναπτύσσει Το νηπιαγωγείο για την παρακολούθηση της φοίτησης των παιδιών και την αντιμετώπιση προβλημάτων σχολικής διαρροής. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις διαδικασίες παρακολούθησης της φοίτησης των παιδιών και το πλαίσιο των δράσεων που αναλαμβάνονται για την αντιμετώπιση προβλημάτων διαρροής στο νηπιαγωγείο (απουσίες, εγκατάλειψη του νηπιαγωγείου).

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών για τη συστηματική παρακολούθηση της φοίτησης των παιδιών.
- Ύπαρξη διαμορφωμένων πρακτικών (μέτρα, παρεμβάσεις) στο νηπιαγωγείο για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων φοίτησης και διαρροής

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση προβλημάτων φοίτησης των παιδιών (απουσίες) και εμφάνισης σχολικής διαρροής (εγκατάλειψη του νηπιαγωγείου). Η εξέταση των διαδικασιών παρακολούθησης της φοίτησης και των πρακτικών αντιμετώπισης της διαρροής από την πλευρά του νηπιαγωγείου, η εφαρμογή τους και τα αποτελέσματά τους. Η διαπίστωση ελλείψεων και αδυναμιών στις πρωτοβουλίες του νηπιαγωγείου, αλλά και η ανάδειξη καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος Νηπιαγωγείου, Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη των Παιδιών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) των παιδιών και της τοπικής κοινωνίας που συνδέονται με την ανάπτυξη του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Καρτέλες παιδιών, Πρακτικά Συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Βιβλίο φοίτησης, Αρχεία εκπαιδευτικών.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Ποσοστό (%) των παιδιών που ήρθαν στο νηπιαγωγείο με μετεγγραφή σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων παιδιών κατά φύλο και συνολικά

Ποσοστό (%) των παιδιών που έφυγαν από το νηπιαγωγείο με μετεγγραφή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων παιδιών κατά φύλο και συνολικά

Ποσοστό (%) παιδιών επί του συνόλου των παιδιών του νηπιαγωγείου που κατά τη διάρκεια του έτους διέκοψαν τη φοίτηση κατά φύλο και τμήμα

Ποσοστό (%) αλλοδαπών παιδιών ανά τμήμα που ολοκλήρωσαν την τάξη

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Στο νηπιαγωγείο προβλέπονται και λειτουργούν αποτελεσματικά διαδικασίες για την παρακολούθηση της φοίτησης των παιδιών.				
Το νηπιαγωγείο γνωρίζει ποια παιδιά απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. περισσότερο από μια εβδομάδα), καθώς και τους λόγους απουσίας τους.				
Τα παιδιά προσέρχονται έγκαιρα στο νηπιαγωγείο και συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες της ημέρας.				
Το νηπιαγωγείο λαμβάνει μέτρα για την υποστήριξη παιδιών που απουσιάζουν από το νηπιαγωγείο για μεγάλο χρονικό διάστημα.				
Στο νηπιαγωγείο λειτουργούν ειδικά προγράμματα για ορισμένες κατηγορίες παιδιών (τμήμα ένταξης).				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 5ο: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.2. Εξέλιξη και Πρόοδος των Παιδιών

Περιγραφή του δείκτη:

Ο δείκτης αυτός περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την εξέλιξη των παιδιών σε σχέση με τις επιδιώξεις του Προγράμματος Σπουδών του Νηπιαγωγείου και την πρόοδο που παρουσιάζουν τα επιτεύγματα των παιδιών του διαχρονικά. Τα επιτεύγματα και η πρόοδος των νηπίων συνδέονται με την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και χρησιμοποιούνται ως ένα βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού συστήματος στο σύνολό του.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα των παιδιών ανταποκρίνονται στις μαθησιακές επιδιώξεις του Προγράμματος Σπουδών
- Όλα τα παιδιά παρουσιάζουν πρόοδο σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματά τους

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των επιτευγμάτων και της προόδου των παιδιών. Η προσέγγιση παραμέτρων που επηρεάζουν την εξέλιξη και την πρόοδο των παιδιών. Η διαμόρφωση πρακτικών βελτίωσης των επιτευγμάτων και ενίσχυσης της προόδου των παιδιών από την πλευρά του νηπιαγωγείου. Η διαπίστωση ελλείψεων σε θετικές πρωτοβουλίες, αλλά και η ανάδειξη των καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ανάπτυξη και Εφαρμογή Διδακτικών Πρακτικών, Ατομική και Κοινωνική Ανάπτυξη των Παιδιών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιτεύγματα και την πρόοδο των παιδιών. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τις πρακτικές του νηπιαγωγείου, καθώς και τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού που συνδέονται με τις διαφοροποιήσεις του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές:

Αρχεία σχολείου, Ημερολόγιο Νηπιαγωγού, Ατομικοί Φάκελοι παιδιών, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Καταγράφεται η νοητική, ψυχοκινητική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των νηπίων κατά τμήμα και φύλο. Η εικόνα της εξέλιξής τους, μπορεί επίσης να αποτυπωθεί από την επεξεργασία των δεδομένων (παρατήρηση, καταγραφές, συγκριτική αξιολόγηση εργασιών) που αφορούν στην εξέλιξη των δεξιοτήτων τους στη διάρκεια του έτους αλλά και σε διάρκεια δύο ετών για εκείνα που φοίτησαν ως προνήπια στο ίδιο Νηπιαγωγείο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η συγκριτική παρατήρηση στοιχείων σχετικά με το ποσοστό (%) των παιδιών που ενσωματώθηκαν σύντομα και αποδοτικά (ανταποκρίθηκαν χωρίς δυσκολία στον νέο ρυθμό δουλειάς και στις γνωστικές απαιτήσεις) στο δημοτικό σχολείο κατά φύλο και συνολικά.

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα των παιδιών ανταποκρίνονται στις επιδιώξεις του Προγράμματος Σπουδών.				
Η πλειονότητα των παιδιών ανταποκρίνονται επαρκώς στους στόχους των δραστηριοτήτων στην τάξη.				
Όλα τα παιδιά παρουσιάζουν πρόοδο σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματά τους.				
Οι δεξιότητες των παιδιών βελτιώθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά φοίτησης στο νηπιαγωγείο.				
Το νηπιαγωγείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της εξέλιξης και των δεξιοτήτων των παιδιών.				
Το νηπιαγωγείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη ειδικών περιπτώσεων παιδιών σε ζητήματα ενίσχυσης της μάθησης και υποστηρικτικής αγωγής.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 5ο: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.3. Ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών

Περιγραφή του δείκτη :

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται στην επίτευξη στόχων του νηπιαγωγείου, όπως, η ανάπτυξη των κοινωνικών-συμμετοχικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η καλλιέργεια δημοκρατικών στάσεων και αξιών (ισότητα, αλληλεγγύη, σεβασμός της διαφοράς) με σκοπό την αποτελεσματική προετοιμασία για την ενεργό συμμετοχή των παιδιών στα κοινά ως υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών. Συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις πρακτικές του νηπιαγωγείου για την ενίσχυση και τη βελτίωση της ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών. Προσεγγίζεται η ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και η προστασία των δικαιωμάτων τους αποτελεί βασικό στόχο της εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Διασφάλιση της συναισθηματικής, ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών
- Διασφάλιση και προαγωγή της ισότητας και της δικαιοσύνης (ισότιμη και δίκαιη αντιμετώπιση όλων των παιδιών ανεξαρτήτως ικανοτήτων, εθνικότητας, γλώσσας, θρησκείας, κλπ.)
- Διαμόρφωση υπεύθυνων, ενεργών και δημοκρατικών πολιτών

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των πρακτικών του νηπιαγωγείου με σκοπό την ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Η εξέταση των δράσεων που αναπτύσσονται στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου και ενισχύουν την κοινωνική και πολιτική συνειδητοποίηση των παιδιών. Η μελέτη πρωτοβουλιών και αντισταθμιστικών παρεμβάσεων με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του κοινωνικού αποκλεισμού, τον περιορισμό της ξενοφοβίας και τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας με βάση τις αρχές της διαπολιτισμικής αγωγής. Η διαπίστωση προβλημάτων στο χώρο του νηπιαγωγείου, ελλείψεων σε θετικές πρωτοβουλίες του νηπιαγωγείου αλλά και η ανάδειξη των καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Διαμόρφωση και Εφαρμογή Εκπαιδευτικού Προγράμματος Νηπιαγωγείου, Συντονισμός Σχολικής Ζωής, Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του νηπιαγωγείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στις πρακτικές στο χώρο του νηπιαγωγείου καθώς και τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) χαρακτηριστικά των παιδιών που συνδέονται με τις παραμέτρους του συγκεκριμένου δείκτη. Επίσης, παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στο Νηπιαγωγείο.

Πηγές :

Βιβλίο Πράξεων Διδακτικού Προσωπικού, ,εκπαιδευτικοί κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του νηπιαγωγείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, κ.ά.

Ενδεικτική διαδικασία διερεύνησης των ποσοτικών δεδομένων για την αποτίμηση του δείκτη από τους εκπαιδευτικούς

Λειτουργία Τμήματος Ένταξης στο Νηπιαγωγείο

Συμμετοχή του νηπιαγωγείου σε προγράμματα δράσης κοινωνικού και πολιτισμικού περιεχομένου στην τοπική κοινωνία (αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο)

Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα νηπιαγωγεία

Ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών εκπαιδευτικών-γονέων στο χώρο του νηπιαγωγείου σε θέματα κοινωνικού προβληματισμού (περιεχόμενο, διάρκεια, συμμετέχοντες, αποτελέσματα)

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του Νηπιαγωγείου.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Η ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών αποτελεί ένα βασικό θέμα προβληματισμού και συζήτησης μεταξύ των εκπαιδευτικών του νηπιαγωγείου.				
Όλα τα παιδιά στο νηπιαγωγείο μας γίνονται αποδεκτά από τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από τις διαφορές τους (γλωσσικές, πολιτισμικές κ.ά.).				
Το νηπιαγωγείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κοινωνική ενσωμάτωση και την πολιτισμική ανάπτυξη των παιδιών.				
Το νηπιαγωγείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του αποκλεισμού και την ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των παιδιών.				
Οι προσπάθειες του νηπιαγωγείου να προσφέρει σε όλα τα παιδιά ίσες ευκαιρίες μάθησης είναι αποτελεσματικές				
Το νηπιαγωγείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας των γονέων στο έργο του νηπιαγωγείου.				

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις
